

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No 39—Vol XLIX.

FRIDAY 28TH SEPTEMBER, 1951.

Registered at the G.P.O. as a News paper.
PRICE: SIX PENCE

THE WAY TO PEACE

“THESE are indeed times that try men's souls. Effective planning of peace without a philosophy of peace is impossible. A revolution in thinking and in the method of thinking of political events, in particular and of human affairs in general, must be brought about before a revolution in world politics is possible. The standard of morality, particularly of international morality, in this decade are notoriously at a low ebb. Compared with the French encyclopedists of the eighteenth century, we are unworthy progeny of our ancestors of that period of “Enlightenment.” For fully equipped as we are with a philosophy of war, the psychology of war, the politics of war, and the implements of war, how can we escape war? The most important question now is: after all the bloodshed and sacrifice, shall we let it start all over again? . . . The problems of peace are problems of man and the nature of man. I believe they are strictly philosophical problems, problems of the things that men believe in and live by . . . It is ultimately a problem of determinism versus free will, of determinism of brute force and spiritual faith. Peace on earth is an act of faith, and without faith we shall not be saved. It happens that we are a generation without faith. What we need above all is a theory of the rhythm of life and of the unity and interrelatedness of all things. Without that faith the doctrine of force cannot be destroyed.”

—Dr. Lin Yu Tang.

શાંતીની સ્થપના

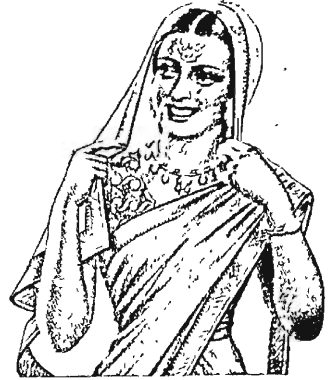
“માથુસના આત્માની કસોટી કરનારા આ વખત છે. શાંતીની પ્રીલસુશી વિના શાંતી માટેની અસરકારક યોજના ઘડવી અશક્ય છે. દુનીયાના રાજકારણમાં પરિવર્તન કરી શકાય તે પહેલાં ખાસ કરી રાજકીય બનાવો વિષે અને સામાન્ય રીતે માનવીઓને લગતી બાબતોને વિષે વિચારોમાં અને વિચારો કરવાની રીતમાં પરિવર્તન કરવું પડશે. આજુ ઘણાંકમાં નીતીના ધોરણો અને ખાસ કરી આંતરરાષ્ટ્રિય નીતીના ધોરણો દેખીતી રીતે ઘણાંજ નીચાં થઈ ગયાં છે. અદારની સદીની સાથે સરખાવતાં એ સમવના જ્ઞાનયુગના આપણા પુર્વજોના આપણે નાલાયક સંતાનો છીએ. કારણ યુદ્ધની શીવસુશીયો, યુદ્ધના માનસથી, યુદ્ધની રાજનીતીથી, અને યુદ્ધના સાધનોથી આપણે સંપૂર્ણપણે સળગે હોઈ. યુદ્ધથી આપણે છટકી શી રીતે શકવાના છીએ? આજનો સૌથી અગત્યનો પ્રશ્ન એ છે કે આટલી બધી છુનરેણ અને ભોગો પછી શું એજ વસ્તુનું આપણે પુનરાશવર્તન કરીશું?...શાંતીના પ્રશ્નો એ માનવીનો અને માનવ સ્વભાવના પ્રશ્નો છે. દું માનું છું કે તે કેવળ તત્ત્વજ્ઞાનના, માનવીઓની માન્યતાના અને જ્ઞાના યજી તેઓ જીવે છે તેના પ્રશ્નો છે. નિશ્ચયનાદ વિરૂદ્ધ સ્વેચ્છાના, પશુબળના નિશ્ચય અને આધ્યાત્મિક શ્રદાના છે. પૃથ્વીપર શાંતી એ એક શ્રદાનો વિષય છે, અને શ્રદા વિના આપણે બન્ની શકવાના નથી. આજે આપણે શ્રદાહીન યુગના છીએ. સૌથી વિશેષ જરૂર આપણને જીવનમાં એકરાજ લાવવાના સિદ્ધાંતની અને સમળી વસ્તુઓનાં એકયની, અરસપરસ રહેલા સંબંધની છે. એ શ્રદા વિના પશુબળના સિદ્ધાંતનો નાશ નહિ થઈ શકે.”

—ડૉ. લીન યુટાંગ. જગતના સુપ્રસિદ્ધ વિચારક અને લેખક.

JUST UNPACKED!

Latest SILKS & SAREES.

44" Wide
CREPON -
- GEORGETTE
Special Price 3/11 yd.
.....
44" Printed Georgette
Pie Spot & Floral
All Over Design
5 6 yard

44" OPAL GEORGETTE
In all shades ... 15 6 yd.
44" EMOSSSED GEORGETTE
Beautiful Floral & Basket Design 12/6 yd.
44" VELVET CHENILLE GEORGETTE
17/6 yd.
36" RING VELVET uncrushable 15/11 yd.
36" COLOURED SATIN
BEAUTE 6/11 yd.
36" COLOURED SATIN
3/11 yd
ALL SHADES IN STOCK.
-o-
CHILDREN'S GEORGETTE SMOCKED
FROCKS. EXCELLENT WORK 21/- each.
-o-
Saree Borders, Jari Trimmings Always
In Stock.

LATEST
STYLES
- IN
MEN'S
LADIES'
&
CHILDREN'S
CHAMPALS.

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to 24/10/0- each.
-o-
EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price 24/4/0- each.
-o-
GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Now reduced to 25/10/-
-o-
PRINTED VOILE SAREES
In Latest Designs
5 Yds Lengths 25/- each.
6 " " 30/- each.

44 "Wide
HEAVY QUALITY
COLOURED GEORGETTE
All shades In Stock.
Special Offer 4/11 Yard
.....
44" Coloured Georgette
with double printed border
Sky-Blue & Green
6/6 yard

Phone 33-6229.

JAYBEE SILK HOUSE

39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

P. O. Box 5169.

बोधमे छे
बुड्डी

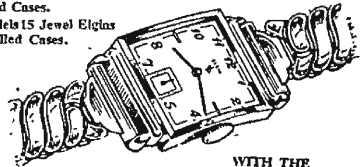
तभारां रेशन के साधडीजि
पहोयता करवा भारे
अमे टनना
पा. ७ आपीशुं

भाबी भेजे रेव हीरायुं भरी पाछी भोडकी आपीशुं
वधु (वगतो भारे लभो :

THE
BULLBRAND
FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel
Elgin De Luxe in Solid Gold and
Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgin
in Gold Filled Cases.

WITH THE
NEW MIRACLE
DURA-POWER MAINSPRING
ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.

Managing Director: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S.A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY, ex-Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out in Strictest Confidence.

11 12 Pastern Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5199 Johannesburg
Phones: Office: 22-7771. After hours: 24-4544.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING

TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS

FROM YOUR CHEMIST at 9d. 1/6. 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN.

The
New India Assurance
 Company Limited

for
FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT
 1919-1950
31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

WANTED AGENTS in the Union of South Africa for
 Life, Fire, Marine And Accident Business.

Apply giving full details to:-

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.,

Principal Controlling Officers,

New India Assurance Company Limited

74 Victoria Street, Durban.

AS OTHERS SEE US

Extract from the "Review" (London) of 29-9-1950
A LEADING INSURANCE JOURNAL

"The Business of the New India has developed very strongly in the past three years with successive increases."

"The FIRE ACCOUNT has a remarkable record of sustained property."

"The MARINE FUND is more than double (237 per cent) the amount required."

"The ACCIDENT ACCOUNT has an even more magnificent profit record . . . over the past 10 years"

"LIFE BUSINESS: Life Department has been writing comparatively big business for the past 5 years."

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium	1,70,32,179		Life Business in force
Marine Premium	56,04,844		exceeds ... 54,34,00,000
Miscellaneous Premium	35,84,968		Assets exceed
Life Premium	2,88,79,302		... 15,36,00,000
			Total claims paid over
			... 17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The
New India Assurance Company Limited

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee
 Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

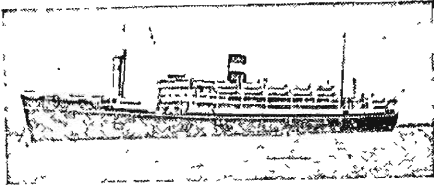
Cable & Telegraphic

Address:

"RUSTOMJEE" or
 "NIASURANCE"

**EXPERIENCED,
 RELIABLE
 AGENTS
 MAY APPLY**

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

B. I. S. N. Co. Ltd.

5 S. Kampala due 29th Sept. and sails on 4th Oct. for Bombay.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£75-0-0
Second "	"	"	50-5-0
Inter-Class	"	"	33-15-0
Unberthed (Deck)	without food		20-15-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £5-0-0
Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add.: "KARAMAT."

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેઠકમ સુદ, વાઈબીઆરમ સુદ, વોર્ડેશબ, હરેશીમ ચેરુદ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ટેરુદ, યુકે કેસ, ટેબલ, તકન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. નવે પધારી લાભ લેવા સુકશો નહિ.

—બ્રોકસ, ટેબલ અને કીચન હરેચર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો રહેક હમેશા તઈયાર રહે છે. ગાન રોકડા ભાવેના પ્રાઈસ લીસર મંચારી અને વેપાર માગલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

CALENDARS:— CALENDARS !

We are now taking orders for 1952 Calendar Printing—with best Designs—Pictures of South African sceneries & etc., etc.

FOR EARLY DELIVERIES

Place your orders early and avoid disappointment.

Write to us for further details and we will be obliged to inform you.

Note our only Address :

COASTAL PRINTING PRESS,
Commercial Printers,
P. O. Duffs Road, Natal.

EVERY

FRIDAY from NAIROBI-

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

INDIA and PAKISTAN

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED"

AIR-INDIA

Incorporated in India

Members of I.A.T.A.

International LTD.

P.O. Box 3006, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."
For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

Kapitan's Sweetmeats By Post

For the convenience of our up-country customers, we dispatch Sweetmeats promptly and securely packed to ensure that they reach their destination in oven fresh condition.

LATEST RECORDS IN STOCK

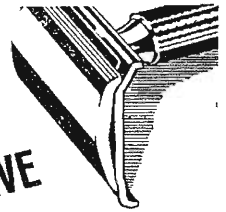
KAPITANS BALCONY HOTEL;

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and Victoria Streets,
DURBAN.

Phone 23414.

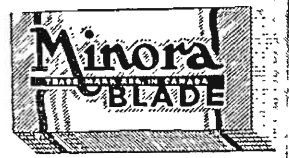
Tel. Add. 'KAPITANS.'

SAVE MONEY AS YOU SHAVE

4 BLADES FOR 6d.

Every Minora blade gives you more shaves, because Minora blades are made from the finest steel. They last longer because they stay sharp on, or saving you money all the time. You get four Minora blades for only sixpence. Look for them in the red, white and yellow packet.

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 39—VOL.—XLIX

FRIDAY, 28TH SEPTEMBER, 1951

Registered at the G.P.O. as a Newspaper.
Price: SIX PENCE

Indian Opinion

FRIDAY, 28TH SEPTEMBER, 1951

Reconciling The Irreconcilable

UNDER the heading "Going Forward Step By Step Says Strydom," one of the Notes in our issue of September 14 contained an editorial criticism of Mr. Strydom's recent speech to his Party's supporters at the Bethlehem Town Hall in which the Minister reassured his audience that, as far as his Party was concerned, development of Natives, Coloureds or Indians would have no bearing or influence upon even the gradual extension of the franchise to those people.

The Government had firmly nailed to the mast the maxim embodied in the Grundwet of the Transvaal Boer Republic, "No equality in Church or State between Whites and non-Whites," which, for all save the so-called "Europeans," meant, "Abandon Hope all ye who are here or are permitted to be here."

This, it must be admitted is plain unequivocal speaking and leaves no room whatsoever for even the remotest doubt regarding where Natives, Coloureds, Indians and Chinese are doomed to find themselves under the Union Government in the future however remote, according to those who see eye to eye in this matter with Mr. Strydom.

Irrespective of all and any other qualifications, race and colour are, and are to remain, the sole decisive factors determining their status.

This Bethlehem meeting would also appear to have included a number of alleged Christians who find Roman Catholicism offensive if not virtually intolerable. One of these not only expressed his dissatisfaction at the presence in the Union of the number of Roman Catholics already here, but also the discomfort he felt at the prospect of a further number he understood was likely to be allowed in the near future.

With characteristic tact Mr. Strydom assured his protestant questioner that while his Government would not refuse Roman Catholics entry into the country—provided always they were Whites—immigration to the Union was controlled, and the Government would see to it that the religion of the country remained Protestant.

Here again we are confronted with an attempt to achieve the impossible; to reconcile the irreconcilable. With a type of mind that simply defies the demands of reason. With yet another illustration of what is commonly called wishful thinking; an example of how easy it is for *desire* to persuade the *mind* to perform juggling tricks of self-deception and dethrone Truth from the altar of its worship, replacing it with un-Truth.

Once again, one is reminded of the late G. B. Shaw's apt reply to the individual who asked the former his opinion of Democracy, "I think it's a splendid idea!"

Anything—any ideology or doctrine—remains an idea *until it is tried out.*

Dare anyone honestly affirm that the tenets of Christianity, the injunctions and teachings of the Christian Master Jesus, have with the possible exceptions of the earliest days, been seriously tried out?

Would anyone whose opinion carried any weight venture to suggest that what is so proudly called twentieth century civilisation conforms with what The Master is recorded to have laid down as Christianity?

Can the Union's policy of *Herrenvolk* and its rule of *Apartheid* be seen to even approximate a resemblance to the Christianity of what are known as the Gospel teachings?

And, lastly, is it not essential, according to all demands of reason, that a thing in order that it "remain" shall already exist; have being; be present?

Powerful Minister, though Mr. Strydom no doubt is, there are, we presume, some limitations that even he will confess to. For instance, he cannot bring into "ex-istence" what has no "is-tence;" into actuality what has no being.

For Mr. Strydom's brand of Christianity to be retained, to remain the Religion of the State," it has first of all to be or become Christian Water is not changed into wine, or poison rendered innocuous by merely changing the labels on the bottles.

Mr. Strydom's tolerance of his Roman Catholic brethren, while doubtless most commendable, will, we venture to suggest, be bound to fall very far short of the teachings enunciated by the Master he professes to follow; teachings so simply expressed, as unmistakable as to their meanings, that it is easy to understand the difficulty he and his "Protestant" reverends find in executing the mental gymnastics they have to engage in in order to somehow square (their) practice with (His) precept.

As a member of the present Government, the Master Jesus would hardly have been a success. He was not nearly "clever" ("slim") enough.

How Apartheid Is Creeping In

THE Apartheid monster seems to be creeping in everywhere. The national conference on Social work is meeting in Capetown this week, which is a "Europeans Only" affair. There are so many non-European social welfare organisations and social welfare workers but they can be represented at this conference only by Europeans. Mr. G. A. Kuschke, secretary for social welfare, who is presiding at the con-

ference was recently reported as having said that the conference would deal exclusively with European welfare. The 'Cape Times' Pretoria correspondent, who made inquiries at the office of the Minister of Health, Dr. Karl Bremer, was told by Dr. Bremer's private secretary that Mr. Kuschke's statement correctly reflected the Minister's views.

Professor Edward Batson, chairman of the organising committee of the conference, told the 'Cape Times,' however, that he was quite certain that there was no intention to restrict the discussions to European welfare in any narrow sense of the word and explained that it was impossible entirely to divorce the welfare problems affecting Europeans from those affecting non-Europeans. It was true that European problems would comprise the main subjects for discussion but when an aspect of social welfare which involved all races was before the conference it would have to be dealt with as a whole and not on racial lines. He was sorry the decision to restrict the delegates to Europeans had been taken. "Welfare work cannot be cut into bits and pieces," he said.

Letters had been received from organisations regretting they could not send delegates in view of the colour bar. The majority, according to the 'Cape Times,' had, however, not objected and were sending European delegates. More than 400 delegates had enrolled so far. Among the bodies which had refused to send delegates because of the colour bar was the Capetown City Council. A number of bodies that did their work largely among non-Europeans including the Institute of Race Relations, it is reported by the 'Cape Times,' were sending delegates.

Distinguished people attending the conference were the Archbishop of Capetown, the Most Rev. Dr. G. H. Clayton, the Roman Catholic Archbishop of Capetown, the Most Rev. Owen McCann.

Those bodies which have refused to send delegates because of the colour bar including the Capetown City Council, deserve to be congratulated on the stand they have taken.

The way Apartheid is creeping even in matters of education and health is really shocking. South Africa is certainly in for dark days unless the European intelligentsia courageously and determinedly put their foot down on these matters. In this regard it is regrettable to note that seventeen African students who have been granted bursaries by the Government in the newly opened Wentworth Medical School have been required to sign a witnessed and dated agreement that they undertake to exercise their profession only among non-Europeans and in areas approved by the Government. Is this not also the thin end of the wedge of Apartheid to which the University has become a party?

The protest voiced by the National Union of South African Students against this is heartening. It has strongly criticised the compelling of holders of bursaries to limit their practice after qualification to their own areas and their own people.

This is described as a "direct negation of the Hippocratic Oath" since it obliges doctors to assist anyone who may be in need of attention. The N.U.S.A.S. also stresses that the Wentworth Medical School should be open to European as well as non-European students. It was most emphatically stated by the University authorities before the school was opened that it would be open to all and that there would be no segregation. It is, however, now understood that the University authorities will not use their own discretion in the matter of admitting students but that each application by a European student will first be submitted to the Government. N.U.S.A.S. has also taken exception to making the course in the case of the Africans a seven-year one instead of the normal six. This, it very rightly states, constitutes a slight to the non-European students and an additional financial hardship on them.

It would appear from the above in what a sinister way Apartheid is creeping and how awake and alert one must be to save oneself from falling a victim to it.

NOTES

The King

LAST weekend brought rather distressing news about the health of H. M. the King. There was deep anxiety among all sections of the people including the Indians. Prayers for the restoration of his health were offered in Churches, Mosques, and Temples everywhere. It is gratifying to feel that the prayers have been heard and that while going to Press we have the reassuring news that the King may be able to get up within a few days. May it be so and may Her Majesty the Queen and the members of the Royal family be relieved of all the anxiety is our fervent prayer.

Natal Hospital Commission

In a memorandum submitted to the Natal Hospital commission in Durban last week the Natal Indian Organisation suggested that a team of six nurses should be introduced from India for a period of three or five years as an incentive for

young Indian girls in South Africa to take up the nursing profession. Such a team it was suggested, should comprise both Hindu and Moslem women headed by a matron of some standing. The memorandum states, it was not denied that Indian girls had not been coming forward to join the nursing profession. The reason for this was that the standard of education demanded was now higher and that Indian girls did not enjoy compulsory education. Nursing, stated the memorandum, required the highest sense of service, with scales of pay much below those which Indian girls earned in the teaching profession and in industries

European Nurses Not Averse To Serving Non-Europeans

The Indian Medical Services Trust in a memorandum to the Hospital Commission denied the suggestion that European nursing staff was not willing to serve

under non-European doctors. "Such an attitude, if true, is contrary to all the high and noble ideals of a great profession," said the Trust. "We are happy to remark that in at least two mission hospitals in Natal such objections are not raised. Moreover, on making more inquiries, it has been revealed that the objections do not always originate from the European nursing staff but are usually advanced by the executive heads," said its memorandum. "Even in private practice European sisters are willing to co-operate with non-European doctors."

Master And Servant Relations

Mr. H. J. Bhengu, chairman of the Chesterville Social Club, asked the Commission to make a special inquiry into conditions at the King Edward VIII Hospital. In a memorandum it was alleged that the administrative staff of the Hospital was not co-operating with the African trained staff. No lectures, it added, were given them, so that they would be able to understand the general organisation of the Hospital, and the relationship between the two was one of master and servant.

An Example Of Sheer Madness

A last-minute attempt to stop the British ship *Africa* from taking a Native crew to Australia is reported by Sapa to have failed. Dr. Vernon Shearer, M.P., flew to Johannesburg to ask the Commissioner of Customs to hold the ship in Durban. Dr. Shearer said he was concerned about Natives, or any South African non-Europeans, being put on the South Africa-Australia route. They might be corrupted by the Communism of many Australian doctors and do great harm when they returned to their own country. The shipping master in Durban said he had received no instructions from head office about stopping the *Africa*. It sailed at noon, last Saturday. Captain M. Lloyd, Master of the *Africa*, said shortly before sailing that 12 Natives were signed on in the ship after a week's trial. They replace British crew members who were flown back to England from Durban. They are all experienced seamen," he said. "Most of them have sailed in foreign-bound ships and some have had up to 30 years' sea experience. They have been cleared by the police, immigration and health authorities and are in possession of seamen's identity cards. "I am puzzled by all the fuss that is being made about them. Seven Indian stewards were signed on in Dur-

ban for the *Africa's* last voyage to Australia and nothing was said. The Indians are still on board."

Organised Sunday Sports To Be Stopped

The Police had been ordered to enforce the provisions of the Sunday Observance Act with regard to organised sport, said the Minister of Justice, Mr. C. R. Swart, at the Transvaal Nationalist Party Congress in Pretoria last week. One had, however, to be very careful with the enforcement of the Act, Mr. Swart said, as it would not do to interfere with any person's private life.

S.A. Indian Students For Medical Colleges In India

Under the Government of India's scheme for reservation of some seats in medical colleges in India for students of Indian origin domiciled abroad, the following South African Indian students have been nominated this year for admission to the medical colleges in India:—Miss M. E. Jeewa, Medical College, Calcutta; Mr. G. Misra, Medical College, Darbhanga; Mr. A. V. Reddy, B. J. Medical College, Poona; Mr. Hemraj Singh Bodasingh, Medical College, Calcutta.

Britain To Have General Election

It was officially announced by the British Prime Minister, Mr. Attlee, over the radio, on September 19, that there will be a general election in Britain on October 25. Parliament will meet on October 4, and will be resolved the next day. After the election it will meet on October 31 and the King will hold the state opening on November 6. The present Parliament was elected on February 23, 1950. It was the closest result for 100 years, giving Labour an overall majority of seven seats. India owes her independence to the Labour Government. If the Conservatives headed by Mr. Winston Churchill were still in power it is difficult to conjecture what the fate of India would have been. For the present change in the Colonial policy the credit goes to the Labour Government. The present Government has had its ups and downs but on the whole Britain has been comparatively much happier under it than under the Conservative Government, and have those in the British territories outside Britain. Any change will therefore be viewed with a certain amount of diffidence.

MR. MANILAL GANDHI BREAKS APARTHEID LAWS

MR. MANILAL GANDHI after having notified the authorities of his intention to do so and to suffer the consequences committed two breaches of the Apartheid laws in Durban on Friday, September 21.

He first entered the public reading room of the Durban Municipal Library at 9-55 a.m. He was unaccompanied and walked quietly to a table on which there were files of local newspapers, and then sat at a table reading magazines.

A few minutes later Mr. Gandhi was approached by Mr. C. E. Tyson, the Librarian in charge of the Lending Library.

Mr. Gandhi refused to give Mr. Tyson his name and said he intended remaining in the reading room until he was arrested. He said he would give his name at the charge office.

Half an hour later Sergeant A. Graham, of the City Police Force, went into the library and asked Mr. Gandhi to accompany him to the office of Mr. C. H. Turner, the Assistant Librarian. Sergeant Graham took Mr. Gandhi's name and address and said that the matter would be referred to the Chief Constable.

Mr. Gandhi said it was his intention to repeat his visits to the library until he was arrested.

From the City hall, Mr. Gandhi drove to the Greyville railway station. He had heard that no one dared even touch the seats marked "Europeans Only." Not even little children. They were asked immediately to clear away. At this station there were two benches placed under shelter for Europeans while no shelter whatsoever was provided for the non-Europeans.

Mr. Gandhi took his seat on one of the benches marked "Europeans only." Although the bench was between the Station-master's office and the local office of the Railway Police the Station officials ignored Mr. Gandhi's presence.

A police N.C.O. passed him but took no action.

Mr. Gandhi left the Greyville Station and later went to the Durban Central Station, where he again sat on a seat reserved for Europeans. He chose a seat that was unoccupied.

A little later a sergeant approached Mr. Gandhi and told him that he could not use the seat.

Mr. Gandhi refused to leave and the sergeant produced his note book and asked for Mr. Gandhi's name and address.

When Mr. Gandhi said he was prepared to follow the sergeant to the charge office, the latter replied that this would not be necessary as a summons would be issued.

Dr. G. M. Naicker, president of the Natal Indian Congress and Mr. I. C. Meer, a member of the executive and a practicing attorney, remained by Mr. Gandhi during the whole of the time rendering him all the assistance he needed.

There were a number of Press men also present.

Before returning to his home at about 12-30 p.m. Mr. Gandhi

issued the following Press statement:

"I am aware that due to pressure, the Durban City Council has now opened a separate library for non-Europeans in Brook Street, but this library carries with it the stigma of segregation based on the false and un-Christian theory of race and colour inequality which I sincerely believe to be against the law of God and therefore unjust and immoral.

"Whilst there is nothing objectionable in the provision of facilities such as libraries in different areas to cater for the needs of the people of those areas, statutory segregation is most objectionable to all who have respect for the dignity of man."

N.U.S.A.S. SPEAKS OUT

THE many attacks in the past three years by leaders of party political opinion and Cabinet Ministers on the "mixed" universities must be regarded as part of a Government programme to influence public opinion into accepting its policy for the universities, says a statement issued last Saturday by the National Union of South African Students.

It adds: "The latest blatant examples of this are the statements by the Minister of Justice, Mr. C. R. Swart, and Senator J. J. van Rensburg at Verkeerdevl, in which it was alleged, on wholly erroneous grounds, that social, racial intermingling takes place at certain universities."

The N.U.S.A.S. statement said it was considered "that the deliberate influencing of public opinion, by dishonest means if necessary, is regarded by the Government to be as much a weapon for enforcing its policies on the universities as legislation would be."

It welcomed the statement made by Mr. J. H. Viljoen, Minister of Education, Arts and Science, at the Transvaal congress of the Nationalist Party in Pretoria that the Government could not agree to legislate for apartheid in the universities.

Such an assurance was the least the universities expected from a Government which claimed to respect their traditional independence.

The statement added: "We are wholly opposed to the Government's policy as enunciated by the Minister, that it is desirable that the principles of apartheid should be observed in our universities, and we fail to see how such

a policy is compatible with the respect which the Government claims to have for the traditional independence of the universities.

"We cannot in any way accept the Minister's contention that it is better that apartheid should be enforced in the universities by the weight of public opinion.

"Public opinion on a particular racial or political policy should not be allowed to influence either the principles by which the universities, which uphold the tradition of academic freedom, are governed or the composition of these universities."

The Minister's opinion, that to remove State subsidies from those universities which did not follow the policy of apartheid would be to "throw out the baby with the bathwater," was welcomed.

N.U.S.A.S. claimed in its statement that the Government had used financial pressure to enforce its policies in the sphere of education, particularly in the universities.

It quoted measures such as the withdrawal of the subsidy to cultural associations which provided for mixed audiences, the withdrawal of bursaries for Native medical scholars at the Witwatersrand Medical School and the institution of Government bursaries at the Durban Medical School, which required that bursary holders should respect the principles of apartheid in their future practice as doctors.

"We therefore contend, in spite of the opinion of the Minister of Education, that higher education is not safe from the use of financial pressure to influence it along party political lines, and we will continue our vigilance."

Annual Conference Of N.I.C.

THE annual conference of the Natal Indian Congress will be opened by Chief A. J. Luthe, president of the Natal African National Congress, at the M. K. Gandhi Library, Queen Street, Durban, on Saturday 22, at 2-30 p.m.

Messages Of Goodwill

A message received by the Congress from Raja Maharaj Singh, Governor of Bombay, states:

Raja Maharaj Singh: "Our South African Indian brothers are passing through very difficult times. We must remember that there is no lane without a turning and I have no doubt in the long run the Non-European races of South Africa will come into their own. The whole of Asia and many nations outside Asia are with you in your struggle for equal rights."

Mr. D. N. Pritt, M.P., K.C. from Great Britain in his message to the Conference says: "You have on your side in practical sympathy and support more than half the world's population in Asia, Africa and a growing body of peoples of Europe and of the whole world."

After stating that he was pleased to note that Indians were uniting with Africans, Mr. Pritt adds: "The whole of South Africa's economy rests on the labour of your two people, and you can win a full and free future for yourselves if you work together for democratic rights and decent living standards."

"It is particularly shocking," add Mr. Pritt, "to learn that the oppressive measures against the Indian people should be no less severe in the 'English colony' of Natal than in the Union as a whole. The people of British and of Dutch descent have some proud pages in their history when their ancestors fought for freedom and democracy against oppressors, native and foreign? yet their descendants now oppress the peoples of Africa and the Indian people whose labour makes possible their high standard of living. They should study their history, and be ashamed."

A message from the World Federation of Trade Unions, Paris, pledges support to the struggle "for freedom against Fascism and racial discrimination."

MAHATMA GANDHI AND PROHIBITION

We reproduce the following from 'Harijan' dated September 15, for the benefit of our readers:

NO one possessing reason is expected to believe that Mahatma Gandhi, whose life mission was the welfare of the backward and the down-trodden, would have looked upon the introduction of prohibition by law with disfavour. The very thought is unkind to the champion of the suffering masses. Despite this, antagonists of Prohibition are searching vainly through the writings of the Mahatma for something that would serve their purpose and in that effort they sometimes pick up excerpts divorced from their context.

Compulsion — necessary

Unfortunately, the Mahatma is not alive to contradict the statements attributed to him. Nonetheless, his writings in 'Young India' abound in expressions that leave no doubt about the working of his mind on this question. They clearly show that not only was he for the banishment of drink lock, stock and barrel but he was a champion of bringing about that reform with the sanctions of the legislature and the executive. For, he says: "You will not be deceived by the specious argument that India must not be made sober by compulsion, and that those who wish to drink must have facilities provided for them. The State does not cater for the vices of its people. We do not provide facilities for thieves to indulge their propensity for thieving. I hold drink to be more damnable than thieving and perhaps even prostitution. Is it not often the parent of both?" ('Young India,' February 23, 1922).

No Need For Referendum

Mahatma Gandhi was also emphatic in his views that there was no need for taking referendum on the question of Prohibition, for, in his opinion, drink and drug habit are universally recognized as a vice. He says in 'Young India' of April 22, 1926, "Drink is not a fashion in India as it is in the West. To talk, therefore, of referendum in India is to trifle with the problem." For the same reason Gandhiji thought that India is the most promising country in the world for carrying out total Prohibition.

For Mahatma Gandhi, drink was a crime than worse thieving and so he would no countenance the argument that Prohibition was in any way an interference

with the rights of people. On this point he was very emphatic, when he said: "There is as much flaw in the argument that it is an interference with the right of the people as there would be in the argument that the laws prohibiting theft interfere with the right of thieving. A thief steals all earthly possession, a drunkard steals his own and his neighbour's honour." ('Young India,' January 6, 1927).

What He Would Have Done

Mahatma Gandhi's sanction for the use of State machinery for the enforcement of Prohibition can be found in the following excerpt from his article in 'Young India,' of August 8, 1920: "I do not hesitate forcibly to prevent my children from rushing into fire or deep waters. Rushing to red water is far more dangerous than rushing to a raging furnace or a flooded stream. The latter destroys only the body, the former destroys both body and soul."

Again he says: "If I was appointed dictator for one hour for all India, the first thing I would do would be to close without compensation all the liquor shops, destroy all the toddy palms such as I know them in Gujarat, compel factory-owners to produce humane conditions for their workmen and open refreshment and recreation rooms where these workmen would get innocent drinks and equally innocent amusements. I would close down the factories if the owners pleaded want of funds. Being a teetotaler, I would retain my sobriety in spite of the possession of one hour's dictatorship and, therefore, arrange for the examination of my European friends and diseased persons who may be in medical need of brandy and the like at State expense by medical experts and, where necessary, they would receive certificates which would entitle them to obtain the prescribed quantity of the fiery waters from certified chemists. The rule will apply *mutatis mutandis* to intoxicating drugs." ('Young India,' June 25, 1931).

Tainted Money

The Father of the Nation was always against using tainted money on progressive measures of the Government. He states his point of view on this subject very vehemently when he says: "It is a revenue which must be sacrificed and whilst it lasts, it should be held as sacrosanct and be wholly dedicated to the pur-

pose of eradicating the drink evil. But today it is being utilized for educating our children with the result that a tremendous barrier has been put against this necessary temperance legislation. People are made to think that they will

not be able to educate their children if this revenue stops. If things go unchecked like this, a whole nation might have to perish. If the evil spreads, it may be too late to undertake legislation." ('Young India,' April 17, 1929).

VISIT OF INDIAN COMMISSIONER TO NORTHERN RHODESIA

नेदर्न रोडेसीयानी सुलाकते डॉटना कमीशनर

Courtesy Northern Rhodesia Information Department

Mr. A. B. Pant, Commissioner to the Government of India in British East Africa, arrived in Lusaka, capital of Northern Rhodesia on Saturday, 25th August, 1951 to present his credentials to His Excellency the Governor, Sir Gilbert Renne, at Government House. Mr. Pant was recently accredited to the Government of Northern Rhodesia as the Commissioner for the Government of India. During his three-day stay in Lusaka had discussions with Government officers and he was the guest of honour at a reception given by members of the Indian community. Mr. Pant was accompanied by his wife, Dr. Nalini Pant. Mr. and Mrs. Pant are seen at Lusaka Airport immediately after their arrival prior to their leaving for Government House. Mrs. Pant is carrying the two garlands of flowers which were presented to Mr. Pant and herself by representatives of the Hindu and Muslim communities of Lusaka.

धीरीस ईस्ट आफ्रीस आतिसा डॉटन सरकारना कमीशनर श्री. आभासाहेब पंत ता. २५ ऑगस्ट १९५१ ना नेदर्न रोडेसीयानी राज्यना हुसाडामां त्यांना नाम दार गवरनर सर जीलबर्ट रेनी समक्ष पेशताना डॉटाने वगता इतरतावेले रंगु करवा आन्वया दत्ता. (तेमने डॉटोा डचे सधनं अने नेदर्न रोडेसीयां सुधी नीरतारनामां आन्वया छे). हुसाडामां नखु दिवसना तेमना रडेडालु इरगीयान कमीशनर सरकारी अमसदारी साचे ख्याजिा हरी दती अने डॉटो किय तरुधी तेमना माननां सरकार नेा मेवाचरो ययो दती. श्री. आभासाहेब पंतना प्रथमपल्लि डो. नलीनी पंत पखु तेमनी साचे दत्ता. छेपस खियनां शोधुत अने श्रीमती पंत अवनरेन्ट दाडरु दरर प्रयाखु हत्तां पडेतां हुसाडाना खेरिचोर्टपर लेवाभां आंचे छे. श्रीमती पंत पेशताने तेमन शोधुत पंतने हुसाडानी डॉटन तेमन युस्टीस कोमोना प्रतिनिधियो तरुधी आपवावां आविद्या कुलना दार पखी रत्तां छे.

OUR INDIA LETTER

(FROM OUR OWN CORRESPONDENT)

Bombay, September 10.

NEHRU AS CONGRESS PRESIDENT

THE All India Congress committee, which met at New Delhi, has accepted the resignation of Shri Purnobhottamdas Tandon and has elected Mr. Jawaharlal Nehru to be the Congress President. Mr. Nehru, who presided over the session, explaining the significance of his election, said that he would like Congressmen to march forward as an army rather than as a crowd. He would select men of integrity, ability and sincerity for the ensuing elections, even at the cost of losing a few seats here and there and, above all, fight and defend the cause for which the Congress stood. He very strongly criticised the tendency of relying on fate and circumstances and this business of going to the astrologer to find out what is going to happen. "The choice of candidates is important," he said. "We have had in the past unfortunate divisions, splits, cliques and actions in the Congress. I want you to put aside that mentality which leads to factions and cliques. I am entirely in agreement with Shri Tandon that the right way is to choose a man who does not apply referring to those Congressmen who had left the Congress, Mr. Nehru said: "We said in Bangalore our door is always open to those Congressmen who have left to come back. Our door is still open and those who have faith in our principles and accept our resolutions, will always be welcomed back. If some Congressmen come back, it will be good. But nobody can drag back into the organisation people who have left." The Committee has also decided to hold the next annual session of the Congress at Delhi on October 8 and 19.

India And Afghanistan

Marshal Shah Mahmood Khan Ishaqi the Prime Minister of Afghanistan, who is on a short visit to India on his way back home from a tour in the West, speaking at a Press conference in New Delhi, expressed confidence that the "most sincere relations" which existed now between his country and India were "permanently established." The Marshal said: "We Afghans and Indians are convinced that our close relationships will always be a great factor for the stability of peace in this part of the world. This type of rela-

tions we both want to have with every friendly country. Our relations with India are not directed against any country; we only seek to have mutual co-operation for our prosperity and the general security of the world."

Pakhtoonistan's Freedom

An open reference was made by the Afghan Prime Minister to the movement for the freedom of Pakhtoonistan, i.e. the tribal area on the North-West Frontier, where Khan Abdul Gaffar Khan, the Frontier Gandhi, has been imprisoned for the last three years and more and much oppression prevails. Declaring that Afghanistan could not be indifferent to the fate of seven million Afghans of Pakhtoonistan, the Afghan Prime Minister asked Pakistan not to oppose the natural evolution of Pakhtoonistan. His Royal Highness said: "Afghanistan has always followed a policy of peace and goodwill towards Pakistan and want the progress and prosperity of that country. If we are supporting our Pakhtoon brothers in their legitimate claim for freedom, it is natural and cannot be otherwise. We do not at all consider it as a hostile policy towards Pakistan. It is for that country to realise it and not oppose the natural evolution of Pakhtoonistan." Asked why Afghanistan had not so far taken the issue of Pakhtoonistan to the United Nations, the Afghan Prime Minister explained that there was no need for undoing a knot by the teeth when it could be done by hand. Afghanistan was trying to get the issue settled with Pakistan by peaceful methods. In reply to another question, His Royal Highness said that in view of the existing straining relations between the tribesmen and Pakistan, the former, he thought would not take part in any new invasion of Kashmir.

Students And Discipline

In his convocation at the Poona University, H. P. Modi, the Governor of Uttar Pradesh, referring to the problem of indiscipline which has assumed such alarming proportions in recent years, said: "Much of the evil arises from the mass production methods of our day. At the same time it is obvious that any serious challenge to

authority has to be dealt with firmly and fearlessly. It is only by such determination to assert authority that the grosser forms of indiscipline can be stamped out. The process of sacrificing quality to quantity has gone far enough." Pleading for military training he said: "Military training, if it is to have any value, must instil rigorous discipline, orderly habits and a spirit of comradeship, and it should form an essential part of the education of the young. In fact, it would be of great value if it was extended to other spheres; it would do something to arrest the rot which has permeated most sections of society and public life."

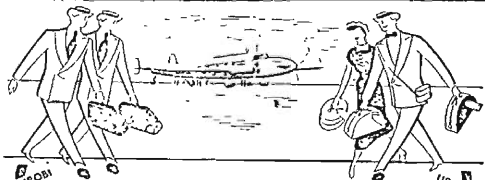
C. A. Elections In Kashmir

Begum Alzar Rasul, M.P., one of the 14 Indian Muslim signatories to the recent memorandum on Kashmir, described as "totally misguided and mistaken" the view that elections to the Constituent Assembly in Kashmir are a step to forestall the issue of a free plebiscite. She reiterated that Kashmir's accession could be final only when supported by a free plebiscite. The present Constituent Assembly "has nothing to do with the big and final constitutional issues relating to the State's future and the representation of the people on the question of secession. The Indian Union was not anxious to get Kashmir's accession to India without a free plebiscite even though a movement was afoot in Pakistan three days

before the transfer of power to invade Kashmir."

India And Pakistan

Referring to the talk of war between India and Pakistan, Mr. Nehru said at a public meeting in Delhi: "Two months ago we look certain steps to secure our borders against any danger of external aggression. India is today fully prepared to meet any aggression, and this by itself has greatly minimised the possibility of an attack. There is no need for anyone to let his sleep be disturbed by rumours of war or to let this interfere with his day to day work. But prepared and strong as we are, we cannot afford to be complacent, or become unmindful of all dangers. We have always to remain fully vigilant and alert about our responsibilities." Mr. Nehru strongly deprecated the role of certain newspapers which were helping the spread of rumours about war between India and Pakistan. He had been told while coming to the meeting that in Delhi a rumour was current that war would break out on September 9. This news had not reached his ears and he did not know from which "Mobiell." or satirologer it had originated. He declared that he had seen a few days back in a Delhi newspaper, prediction of an attack by Pakistan on India. It was given in big headlines and perhaps the date of the attack was also given. In the opinion of the particular editor this was perhaps an interesting thing or it had been done to boost up the sales of the paper.

VISITING EAST AFRICA?

Whether it be in search of new markets or just a routine check, the "Skylion" route north offers you a smooth comfortable way of flying direct to your appointments.

If you are combining business with pleasure, ask for details of our special excursion fares.

"Skylion" services leave DURBAN for East Africa every Tuesday at 08.15 and follow the smooth coastal route via Lourenco Marques and Mozambique.

THIS TIME—FLY "SKYLION"

Full details from I.A.T.A. Travel Agents or South African Airways

NEW BUILDINGS OF ST. AIDAN'S HOSPITAL

OFFICIAL OPENING BY THE ADMINISTRATOR

THE Official opening of the new buildings of the St. Aidan's Indian Hospital was performed by the Administrator of Natal, Mr. D. G. Shepstone, on Saturday, September 22. The function was presided over by the Rev. Canon Walter H. Martin, Chairman of the St. Aidan's Hospital Board of management.

There was a large gathering of influential Indians both men and women.

The service of dedication was performed by Bishop Ferguson-Davie and Canon Heywood Harris.

A beautiful garland was presented to the Administrator by Mrs. Seedat and a bouquet was presented to him to convey to Mrs. Shepstone who was unable to be present.

The Administrator praised the services of the St. Aiden's Mission in providing the Hospital needs of the Indian community and the Indians for the generous contribution they had made. He said as long as he was in office he would see that the Provincial Administration was not wanting in doing its best to render help wherever there was need for it.

Dr. K. M. Seedat, who had taken a very prominent part in the extensions made to the hospital, thanked the community and especially the Trustee of of the R. K. Khan Trust, Mr. P. R. Pather, Mr. Jaitbhoy Rautomjee, Mr. Lokhat, Mr. V. N. Naik, Mr. V. L. Pather, Mr. M. A. Moola, Mr. E. G. Paruk, Mr. Haribhai Naran, Mr. Dhupelia, Mr. M. A. Motala and others for the very-generous financial and other help they had given. Dr. Seedat also thanked the S. P. G. Society and the St. Aidan's Mission authorities for providing medical facilities for the Indian community since 1893 and for their continued interest in the welfare of the Indian community.

He said the gratitude of the whole Indian community goes to Sister Pratt and Sister Hart for their untiring services for many years.

The Indian Medical Services Trust, of which he was the Chairman, Dr. Seedat said, was established in 1947, and had been instrumental in collecting £24,000, which amount was mainly used to finance the new extensions. This had been the first major venture of the Trust and its success was due entirely to the very generous response of the Indian community. This he said represented a large

measure of self-help on the part of the community for which it can well be proud.

Some of the other aims of the Trust he said were to establish and maintain similar hospitals and dispensaries. It was the considered opinion of the Trustees that the next step in the development of this hospital was the building of a nurses home. Because of this deficiency and the fact that the training course had been a year larger than elsewhere had been a source of discouragement for our girls coming forward for training at this institution.

"We are gratified to note that the Provincial Administration has undertaken to help us in the building of the nurses home. The Medical Services Trust too, I can assure you, will not be wanting; in this respect," he said.

"We are glad to note that in recent times Indian women

have come forward to take up nursing. A survey has shown that 27 girls out of 250 Indian girls who have passed the J. C. in Natal so far, that is to say about 10% have gone in for nursing.

"An equal number has gone in for social service at the Clairwood Health Centre. In addition there are 27 girls who are working as nurse-aides at Springfield Hospital. Impressive as these figures seem, we feel that our women must come forward in even greater numbers and parents should make every endeavour to encourage their girls to take up nursing. In this respect, the Indian Medical Services Trust offers Bursaries to those in need of funds."

Mr. P. R. Pather moved a vote of thanks.

Tea and refreshments were served at the conclusion of the function.

MAYOR OF DURBAN AND INDIANS

THE following Press statement was issued by the Natal Indian Congress last week in reply to the criticism made by the Mayor of Durban, Mr. Percy Osborn, about the increase in the Durban Indian population.

The Mayor of Durban has published some figures regarding the increase of the Indian population of Durban and he calls them "startling," but his comments on the facts seem far more startling than the facts themselves.

When anti-Indianism is advocated by Nationalist Afrikaners it is bad enough, but when an Englishman of Natal, who prides himself of the great British tradition of fairplay and justice, clamours against a voteless section of the population it is the last word in injustice.

It is a gross ingratitude, too, for the Mayor must know that it was the English of Natal who brought the Indian here to turn, by the sweat of his brow, a wilderness into a garden colony. He must know that Sir Leige Hulett, a former Prime Minister of Natal, said:

"The condition of the colony before the importation of Indian labour was one of gloom, it was one that then and there threatened to extinguish the vitality of the country, and it was only by the Government assisting the importation of Indian labour

that the country began at once to revive,

"The coast had been turned into one of the most prosperous parts of South Africa. They could not find in the whole of the Cape and the Transvaal what could be found on the coast of Natal—10,000 acres of land in one plot and in one crop—and that was entirely due to the importation of Indians..... Durban was absolutely built up by the Indian population."

Mr. Osborn is alarmed at the fact that large numbers of Indians from the rural areas are coming into Durban. Surely he knows that large numbers of Europeans from the platteland are moving into all the urban industrial areas of the Union. This is a perfectly understandable economic factor in a country which is becoming industrialised.

Moreover, in the case of the Indian it is even more easily understood, for the severe restriction which the Asiatic Land Tenure Act has placed on the ownership and occupation of land by Indians, has drastically reduced the young Indian's opportunity of making a living on the land in the rural areas.

The Mayor wants to avoid Indian slums. One of the greatest creators of Indian slums has been the criminal neglect of amenities in Indian areas by the Durban City Coun-

cil. To give an example, Clairwood, Mayville and Sydenham are the oldest residential areas of the city but they have deplorable roads and lighting and no sewera simply because they happen to be predominantly Indian. On the other hand, much younger areas, such as Durban North, Montclair and Woodlands, have been provided with all the best amenities that could be desired because they are European.

The Mayor says that "the Europeans of this city must not be expected to carry the whole burden of administration, development and housing for the Indian population." This is a fantastic assertion. Since when has the European population carried this burden? The Indian in this city pays exactly the same rates and other dues as the European, but he gets far less in return than the European citizen because he is denied various civic amenities such as swimming baths, beach, park, play grounds, adequate roads, lighting, sanitation and so on.

Mr. Osborn is extremely concerned about providing land close to town to enable young European couples to set up much-needed homes. But his conscience does not trouble him when he advocates the uprooting of old-established Indian homes in order to make land available for the Europeans.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

HINDU DHARMA

By— M. K. Gandhi

Price 10/-

To be had from:

'INDIAN OPINION,'

P Bag, Phoenix, Natal.

Cuticura

TALCUM POWDER

Tender skins are extra sensitive in hot weather. A dusting with Cuticura Talcum Powder cools the skin, allays chafing, and ensures lasting comfort. Mother will just love its distinctive perfume and exquisite fragrance.

STOPS CHAFING!

NATIVES DELEGATES AT VICTORE FALLS CONFERENCE

DIFFICULTY IN FINDING ACCOMMODATION

THE provision of accommodation for the five Native delegates from Nyasaland and Northern Rhodesia to the Central African Federation conference set the authorities a delicate problem.

Natives are not admitted as residents to the Victoria Falls Hotel where the conference was being held.

Arrangements were made for the accommodation of the Native delegates in the Native township at Livingstone across the Zambesi River, but when they arrived they refused to accept the quarters offered them.

There was no Government rest house for Native chiefs and representatives in Livingstone, so the Provincial Commissioner, Mr. H. A. Phillips, decided that the five delegates would stay in the Government rest house for Europeans.

The rest house adjoins a Government hostel for single Government employees and has a common diningroom with the hostel.

As soon as the 24 residents of the hostel heard that Natives were to be accommodated in the rest house and might share the dining hall and lounge, a protest meeting was called. Mr. Phillips explained that it was not possible to make any other arrangements and asked the residents to be tolerant.

In spite of this appeal one of the residents left the hostel and others said they may follow suit.

Mr. Phillips said that the Native delegates had decided that they would prefer to eat on their own and that a bedroom in the rest house had been cor-

verted for their use. He was sure that his explanation of the position had satisfied the majority of the residents at the hotel and there had been no further trouble over the matter.—'Natal Mercury.'

NEWS IN BRIEF

The Government of India under their scheme to promote cultural relations between India and foreign countries and to extend educational facilities available in India to students of other countries have awarded a scholarship to another student, Mr. Qhobela M. Qhobela of Basutoland to study for B.Sc. at the Ewing Christian College, Allahabad. Mr. Qhobela left for India by s.s. "Karanja" on the 5th September, 1951.

Shree Sanatan Vishu Mandir, Candella Estate, Mayville, held a mass prayer meeting last Sunday for King's health.

Sets Of Indian Art Pictures

By Celebrated Indian Artists

Price 8 - including postage.

'INDIAN OPINION,'

P/Bag, Phoenix, Natal.

"INDIAN AFFAIRS"

(Monthly Journal of the Indian National Congress)
News about our countrymen from all parts of the world.

Write for advertisement rates to:

The Manager "INDIAN AFFAIRS,"

7 Jantar Mantar Road,
NEW DELHI.

DIVALI GREETING CARDS

Now available at our office.

Mixed selection of the best

At 7/- per dozen.

If names are required to be printed
4/- extra.

Order early and be sure to get your Cards
in time.

'Indian Opinion,'

P. Bag, Phoenix, Natal.

Golden Number OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance

Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From :

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

Books For Sale

Shri Aurobindo's Religious Books

LIGHTS ON YOGA	3	6
KALIDAS	3	3
ISHA UPANISHAD	5	9
THE RENAISSANCE IN INDIA	3	9
HERACLITUS	3	3
IDEAL AND PROGRESS	3	0
THE NATIONAL VALUE OF ART	3	0
THE MOTHER	3	0
BANKIM—TILAK—DAYANANDA	3	6
AUROBINDO MANDIR ANNUAL 1943-44-45	10	6
COLLECTED POEMS AND PLAYS (Part 1 & 2)	27	6
THE RIDDLE OF THE WORLD	3	9
THE BRAIN OF INDIA	1	3

Obtainable from:

'Indian Opinion'

P. Bag, Phoenix,
Natal.

NATURE CURE GUIDANCE

By Robert Lawrence McKibbin

Corporate Member Of The Institute Of Natural Therapeutics And Hypnosis (S.A.)
Hon. Secretary-Treasurer: Homoeopathic Society of South Africa.

[The following is of a series of articles on Nature Cure, written by Mr. Robert Lawrence McKibbin, 40 (a), Commissioner Street, Johannesburg. Mr. McKibbin will be pleased to answer through these columns any questions the reader may wish to ask.—Ed. I.O.]

WHEN we rub or press a place where we have bumped or otherwise hurt ourselves, that is an instinctive application of massage. The practice of massage as a system of treatment dates from antiquity. In the 1911 edition of the 'Encyclopaedia Britannica, in a section dealing with the origin of Turkish baths, there is a very interesting passage about the ancient baths at Byzantium. Specially trained slaves carefully rubbed patrons all over and cracked all their joints. In other words, something, very like osteopathic massage was practised systematically 2000 years ago.

There are different kinds of massage, with specialized and often highly technical terminology. From my point of view, however, it seems practical to use and adopt whatever can be put to good purpose in healing the sick, alleviating suffering and main taining good health.

Essentially, massage consists in rubbing, kneading, tapping, rolling; stretching, and pulling muscles and other tissues in order to remove congestion or to stimulate reaction.

Personally, I must favour a system, sometimes loosely termed "osteopathic massage," whereby the muscles and other tissues alongside the spinal column are softened and made supple. This then allows the nervous energy (the prana) from the adjacent portions of the spinal cord, to

flow more freely to whatever organs or parts of the body are supplied by that particular set of nerves. The result is, of course, a strong impetus towards greater vitality, vigour, health.

Complementary to this are various movements adapted from Swedish massage, whereby the whole back is thoroughly rubbed and loosened up. The muscles of the neck and limbs also get their share of kneading, rubbing, rolling and stretching.

Conjointly with such massage, it is usually excellent practice to stretch and adjust the spine and the joints of the limbs and feet. Massage of the abdomen, the liver and spleen, and other parts, can also produce gratifying results. Massage of the two extremities, the scalp and the feet also does a great deal of good.

Massage of the feet often has an almost miraculous effect on the whole body. There is a good reason for this. Various areas and centres on the soles of the feet have a close relationship to specific organs and parts of the body. If the corresponding portion of the feet be well massaged, the organ or other bodily part concerned benefits enormously by reflex action. Usually the centre concerned is super-sensitive, and the practitioner who is well-versed in this art can often obtain valu-

able information about the condition of his patient from this fact,

Even ordinary rubbing and twisting and kneading of the feet can have extraordinary results on the whole system. In the first place, it will greatly reduce any tendency to be over-tense, over-wrought, wound up. If this were all it did, the results would more than justify the trouble taken. Actually, however, very much more is really accomplished, even though neither patient nor practitioner may be aware of the fact.

Of course, massage is essentially an art. And, like all arts, it must be based on some guiding principles, while practice leads to perfection. Proper massage does not by any means consist in mere superficial rubbing of the skin. On the contrary, in much of the best and most effective massage, the skin is barely rubbed at all. It is the underlying tissues that must be worked on and reduced to a state of pliability and tone. In doing so, two main general principles should be observed. The first is to rub towards the heart, especially when working on a leg or arm. One cannot go very far wrong by rubbing towards the heart. The blood and lymph are thus urged onwards in a natural direction. On the other hand, it is possible, under certain circum-

stances, to do much damage by rubbing away from the heart. Great strain can be placed on the wonderful little valve in the veins that keep the blood moving towards the heart where it can be pumped to the lungs to be purified before being distributed throughout the body again.

The second general principle is to pull tissues away from the spinal cord, towards the sides of the body.

(To be Continued)

NEW BOOKS

Just Arrived From India

Satyagraha

—M. K. Gandhi 12/6

Basic Education

—M. K. Gandhi 3/6

An Atheist with Gandhi

—G. Ramchandra Rao 3/-

Non-Violence In Peace And War (Part II)

—M. K. Gandhi 12/6

Pilgrimage To Peace

—Pyarelal 12/6

Stray Glimpses Of Babu

—Kaka Kalelkar 5/-

To be had from:—

INDIAN OPINION,

Phoenix, Natal.

NEW MYSTERY COMIC SERIAL

LESLEY SHANE

ઈન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૯ યુ-અ'કે ૩૯

શુક્રવાર તા. ૨૮ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૧.

કુલ નકલ પૈની.૬

“ઈન્ડિયન ઓપિનિયન”

યુક્તાર સપ્ટેમ્બર તા. ૨૮ ૧૯૫૧

‘ઈન્ડિયન ઓપિનિયન’ના ગ્રાહકોને

ઈન્ડિયન ઓપિનિયન’ના ગ્રાહકોને તેઓના ચઢી ગયેલાં લવાજમો મોકલવી આપવા ફરી વીનવણી કરવી પડે છે તેથી મને ઘણાજ ખેદ થાય છે. ગ્રાહકોને એવી ટેવજ પડી ગઈ છે કે માણસ દરવાજે લવાજમ લેવા ન આવે ત્યાં સુધી તે ભરવુંજ નહિ. રેટરેન્ડે મોકલવા માં વખત અને નાણા ગરબાદ થાય તેની ક’ઈજ હરકત નહિ. તેના ઉપરાંત વખત ગરબાદ કરી અને મોટરનો કુચો કરી, પેટ્રોલનો ખર્ચ કરી પ્રત્યેક ગ્રાહકને દરવાજે ગયેજ છુટકો. તેજ લવાજમ મળી શકે પરનો ખર્ચ ચાલતો હોય કેવળ લવાજમ ઉપરજ અને જો હબર ગ્રાહકો એક સાથેજ એવો વિચાર કરે કે આ રીતેજ લવાજમ આપવું તે ખર્ચ ક’ઈ રીતે ચાલી શકે, તેને ક’ઈ વિચાર સરખો પણ કરે છે ખરા? અને વરસ નો દોઢ પાઉન્ડ જેટલી રકમ મોકલવી કોઈને ભારે પડે તેમ નથી. તેને બદલે ઘણા પાંચ પાંચ છ છ વર્ષ સુધી લવાજમ મોકલતા નથી. કેટલા તો રજીસ્ટર્ડ કાગળો મોકલેલા છે કે જેથી નહિ મળ્યાનું બહાનું કાઢી નહિ શકાય. પરંતુ તેને પણ દાદ લેવામાં આવી નથી. આ હર્દયાની ફરિયાદ કોને કરવી?

આજે કાગળના ભાવો ચાર ગણા વધી ગયા છે. જે કાગળ નવ શીલ્ડિંગ મળતા હતા તેની આજે ૩૬ શીલ્ડિંગ અને તે કરતાંય વધારે થઈ ગઈ છે. અને તે પણ મળશે કે નહિ એ શંકા બરેહું છે. એજ પ્રમાણે ધામધામના પગારો પણ વધી ગયા છે. છતાં લવાજમ તો

શી. ૨૬ હતું તેનું શી. ૩૦ કરવામાં આવ્યું છે, અને તે પણ ગ્રાહકો મોકલતા નથી અને છાપું મફત વાંચ્યા કરે છે.

આપત્રની જેટલી કીમત આજ છે તે કરતાં અનેક ગણી બહાર ના દેશોમાં છે. બસો જેટલી નકલો તો પ્રચારશો અને બહાર દુનીયાના ભુદા ભુદા ભાગોમાં મફત મોકલેલો છીએ. આજે હવે એ સ્થિતિ આવી ગઈ છે કે ગ્રાહકો એ લવાજમો નહિ મોકલે અને ખર્ચ નહિ ચાલે તો ગાંધીજીના હસ્તે રથપાણેનું આ લગભગ પચાસ વર્ષનું ભુતું છાપું બંધ કરવું પડશે. આજે તો ઘંટીના પક સમાન તે મારા ગણામાં વળગેલું છે. તેમાંથી એ હું છુટું તો ખીલું ઘણા કામોને ધ્યાન દઈ શકું.

આજે જે કામ જે ઉઠાવેલું છે તેમાં મારે યાદોમ કરેજ છુટકો. તેવે વખતે તો અ.વાં પત્રની ખાસ જરૂર રહેશે. તેને બદલે શું તેવેજ સમયે તે બંધ કરવાનો વખત આવશે?

જે ગ્રાહકો ચઢેલાં લવાજમો મોકલવાની કાળજી નહિજ રાખે અને એ ઉપરાંત પણ છાપાને મદદ કરવાની ધગશ નહિ બતાવે તો ના છુટકે તે બંધ કરવું પડશે.

હું તો ક’ઈ ઘડીએ જોલ જઈશ કે માકે શું થશે એ કહી નહિ શકાય. એટલે ‘ઈન્ડિયન ઓપિનિયન’ એ છવતુંજ રાખવું હોય તો ગ્રાહકોએ મોતાની જવાબદારી સમજવી જોઈએ અને ક’ઈ નહિ તો લવાજમો નીચમીત અચુક મોકલવી આપવા પુસ્તી તો મદદ કરવીજ જોઈએ.

હું હૃદયથી આશા રાખું છું કે આ મારી વિનંતિ બહાર કાન ઉપર નહિ પડે અને જે કોઈ પણ ભાઈના આ વાંચવા માં આવે તે બંને પોતાનું લવાજમ તારીફે મોકલવી આપી ખીલ ભાઈઓને પણ તેમ કરવા સમભવશે એટલુંજ નહિ પરંતુ આચક્યુર્વક તેમની પાસે તે મોકલાવડાવશે.

મણીલાલ ગાંધી.

એપાર્ટહેડ કેવી હીક-મતથી ઘુસી રહ્યું છે

એપાર્ટહેડનું ભૂત દરેકરેક સ્થળમાં ઘુસવા લાગ્યું છે. ચાલુ અઠવાડીયામાં કેપટાઉનમાં મળી રહેલી સામાજિક કાર્યપત્રની રાષ્ટ્રિય પરિષદ ‘આસ યુરોપીયનો માટે’ નીજ બાબત છે. સામાજિક કાર્યની અનેક નોન-યુરોપીયન સંસ્થાઓ અને નોન-યુરોપીયન સામાજિક કાર્યકર્તાઓ છે પરંતુ આ પરિષદમાં તેઓથી યુરોપીયનોનેજ તેઓના પ્રતિનિધિ તરીકે મોકલવી શકાય. મી. જી. એ. કુરકે. જે સમાજ સેવાકાર્યના સેક્રેટરી છે, અને આ પરિષદનું પ્રમુખપરમાન લઈ રહ્યા છે, તેમણે ટુંક મુદત ઉપર કહ્યું નજીવાય છે કે એ પરિષદમાં કેવળ યુરોપીયનોને લગતીજ બાબતોની ચર્ચો થશે. ‘પેપ ટાઇમ્સ’ના પ્રોડરિયા ખાતેના અધ્યક્ષનોએ તંદુરસ્તી ખાતાના પ્રધાન, ડો. કાર્લ જેમરની ઓફીસમાં આ બાબતની તપાસ કરતાં ડો. જેમરના ખાનગી સેક્રેટરી તરફથી નજીવાયું કે મી. કુરકેનું નિવેદન પ્રધાનના વિચારો અંગેજ દર્શાવનાં હવું.

પરંતુ પરિષદની ઓરગનાઇઝીંગ કમીટીના પ્રમુખ ગ્રેફેસર એડવર્ડ મેટસને ‘પેપ ટાઇમ્સ’ને નજીવાયું કે, તેમને એવી ખાતરી છે કે પરિષદમાં યુનારી સ્ત્રીઓ યુરોપીયનોનીજ સુખાકારીની તેના સંક્રમિત અર્થમાં નહિ થાય તેમણે કહ્યું કે યુરોપીયનોની સુખાકારીના સવાલોને નોન-યુરોપીયનોની સુખાકારીના સવાલોથી તદન છૂટા પાડી શકાય તેમ નથી. એ ખૂં છે કે મુખ્ય ચર્ચો યુરોપીયનોના સવાલોની ચર્ચો પરંતુ બંને સઘળા

પ્રશ્નોને લગતા સામાજિક સુખાકારીના સવાલ ઉપરિચત થશે ત્યાં તેની બીજીબેદના ધોરણે ચર્ચો નહિ કરી શકાય. સામાન્ય ચર્ચાને ધર્મ શકે. યુરોપીયન પ્રતિનિધિઓને મોકલવાના દરિય માટે તેમણે ખેદ દર્શાવ્યો અને કહ્યું કે સુખાકારીના કાર્યના નહાના નહાના ટુકડા પાડી શકાતા નથી.

ટેલીક સંસ્થાઓએ આ વર્ણુબેદના કારણે ડેલીગેટો મોકલવાની ના પાડનારા કાગળો લખી નાખ્યા હતા. પરંતુ ઘણી ખરી સંસ્થાઓએ યુરોપીયન ડેલીગેટો મોકલવા સામે વિરોધ કર્યો નથી. ચારસો ઉપર ડેલીગેટો હાજર થનાર હતા. વર્ણુબેદના કારણે ડેલીગેટ નહિ મોકલવામાં કેપટાઉન-સીટી કાઉન્સીલ પણ હતી. ઘણી સંસ્થાઓ જે મોટે ભાગે નોન-યુરોપીયનોમાંજ કામ કરી રહી છે, જેમાંની સાથેજ આક્રોશન ઇન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ રેસ રીલેશન્સ પણ એક છે, તેણે ‘પેપ ટાઇમ્સ’ના કહેવા મુજબ, ડેલીગેટો મોકલવા છે.

પરિષદમાં હાજર રહેનારા પ્રતિષ્ઠિત જનોમાં કેપટાઉનના આચંબીશપ માનવત ડો. જી. એચ. કલેટન અને કેપટાઉનના રોમન કેથલીક આચંબીશપ માનવત રેવ. એવોને મોકલેન છે. જે સંસ્થાઓએ વર્ણુબેદના કારણે ડેલીગેટો મોકલવાની ના પડેલી છે તેઓને તેમજ કેપટાઉન સીટી કાઉન્સીલ ને તેઓના અગત્ય પગલાંને માટે અભિનંદન થયે છે.

એપાર્ટહેડ જે રીતે કેવળથી અને આરોગ્યના લેવમાં પણ ઘુસી રહ્યું છે એ ખરેખર સરખબરેહું છે. સુસિદ્ધિ યુરોપીયનોને જોઈમતથી અને વ્રતાથી તેને વિરોધ નહિ કરે તો સાથેજ આનંદીકાને માટે ખરેખર ધુરા દહાડા બેઠેલા છે.

આ બાબતમાં એક શોચનીય બાબત ની નોંધ એ લેવાની છે કે નવી યુરોપી વેન્ડર્યર્થ ગ્રેડીકલ સુલભમાં જે સત્તર આરોકન વિદ્યાર્થીઓને વિદ્યા-બ્યાસ માટે નાણા મદદ આપવામાં આવી છે તેઓ પાસેથી એવી શરત સહી કરાવી લેવામાં આવી છે કે ઠાકતરી અબ્યાસ પૂરો કર્યા બાદ તેઓ માત્ર નોન-યુરોપીયનોમાંજ અને સરકાર નિર્દેશ તે લગાઓમાંજ પોતાના ધધો કરશે. આ એપાર્ટહેડ યુરોપીયનો એક પેરનીજ નહિ તે ખીલું શું? અને તેમાં યુનીવર્સીટી સામેલ થઈ છે!

આ બાળકમાં નેશનલ યુનિયન એક સાથે આક્રમક રહ્યાનું સંસ્થાએ વિરોધ ઉઠાવ્યો છે એ એક શાંતન આપનારી બાળક છે. દાકતરો બનના પછી નાણા મદદ મેળવનારાઓ તે, અમુક રથોમાં અને તેઓના પોતાનાલ લોકોમાં ધણી કરવામાં પાસવામાં આવેલી દરનથી તેણે સખત ટીકા કરી છે અને નજીવણું છે કે દાકતરોનો ધર્મ છે કે ન્યાં તેની જરૂર પડે ત્યાં તેણે સેવા આપવી. એ નીચમનો આ શરત નિબંધ કરનારી છે. વધુમાં આ સંસ્થાએ એ વસ્તુ પર પણ બાર મુકયો છે કે વેવેટર્થ મોડીકલ સ્કૂલ યુરોપીયનો માટે પણ ખુલ્લી રહેવી નેહીએ. એ સ્કૂલ સમાપ્ત તે પહેલાં યુનિવર્સિટીના અધિકારીઓ તરફથી બારપુર્વક જાણવામાં આવ્યું હતું કે તેમાં કંઈ પણ જાતનો ભેદભાવ રહેશે નહિ અને સૌને માટે તે ખુલ્લી રહેશે. આને

હવે સમજવામાં આવે છે કે વિભાગી આનો પરમદંભી કરવામાં યુનિવર્સિટી ના અધિકારીઓ પોતાની મુનસુધી વાપરી નહિ શકે પરંતુ યુરોપીયન વિભાગીના દાખલ થયા માટેની અરજ પ્રથમ સરકાર સમક્ષ મંજૂરી માટે રજૂ કરવામાં આવશે. આ સિવાય વેવેટર્થ મોડીકલ સ્કૂલમાં આક્રમકોને માટે દાકતરી અભ્યાસને સાડ સાત વર્ષનો અભ્યાસક્રમ રાખવામાં આવ્યો છે ન્યારે સામાન્ય ક્રમ છ વર્ષનો છે. તેનો પણ ઉપરોક્ત સંસ્થાએ વિરોધ કર્યો છે અને નજીવણું છે કે એ નોન-યુરોપીયન તરફથી નહિ આવનાર કરનાર છે અને તેઓની ઉપર વધારે પડતો ખર્ચનો બોલને નાખનાર છે. ઉપવી બાળકપરથી નેહ સકારો કે કેવી બેનિતીથી તરફથી નહિ ન્યાં તે ત્યાં ધુસવા લાગ્યું છે અને તેનું ભોગ થતાં બચવાને માણસે કેટલા જાન્યત અને સાવચેત રહેવાની જરૂર છે.

ને સંબંધ પણ શેર નોકરના નેવો વતે છે. **શ્રીદનમાં થનારી નવી સામાન્ય સુટણી**
 શ્રીદીય વડા પ્રધાન શ્રી. એટલી તરફથી સપ્ટેમ્બર તા. ૧૯ મીના રેડીયો પરથી જાહેર કરવામાં આવ્યું હતું કે અક્ટોબર તા. ૨૫ મીના શ્રીદનમાં સામાન્ય સુટણી થશે. પાલમિન્ટ અક્ટોબર તા. ૪ થીના મળશે અને બીજે દીવસે વીળારો. સુટણી બાદ નવેમ્બર ૬ થીના રાત્રી તરફથી નવી પાલમિન્ટ ખુલ્લી મુકવામાં આવશે. હાલની પાલમિન્ટ તા. ૨૩ ફેબ્રુઆરી ૧૯૫૦ ના સુટાઈ હતી. એકસો વર્ષ માં પહેલીવાર કોંગ્રેસનું પરિણામ આવ્યું હતું અને મજૂર પક્ષને કામ ચલાવવા પુરતી છ ની બચ્મતી મળી હતી. હાલને આઝાદી મળી એ મજૂર સરકારને આબારી છે. શ્રી. વીનસન ચર્ચલાન વડપણ હેણ જનરલેટીવ સરકાર ને સત્તામાં હોત તો હાલનું બાલિ કેવું થયું હોત એ કળી શકાતું મુશ્કેલ છે. હાલની સંસ્થાતીક નીતી માં ને ફેરફાર થયો છે તે પણ મજૂર સરકારને જ આબારી છે. હાલની સરકારને સારા તેમજ નહારા વખતમાં થી પસાર થવું પડ્યું છે પરંતુ એકંદરે નેતાં કનઝરેટીવ સરકારના કરતાં મજૂર સરકાર હેણ શ્રીદનની પ્રજા પ્રમાણમાં વધારે સુખ ભોગવી શકી છે તેમ શ્રીદનની અહાર શ્રીદીય સંસ્થા નોની પ્રજાએ પણ વધારે સુખી રહેશે છે. આ કારણથી હવે થનાર કંઈ પણ ફેરફારને કંઈક ચંકીત નવરે નેવામાં આવશે

નર્થું ગાંધેપણ
 શ્રીદીય જ્ઞાનજી "આક્રીક" ડરખન થી કેટલાક નેદીય ખલાસીઓને લઈ ઓરટ્ટેલીયા ઉપરી મળું છે. સા. આ. થી નેદીય ખલાસીઓ સાથે જ્ઞાનજીને ઉપડતું આટલાવવા ડેા. વરનન શીવરર કરટસ ખાતાના કમીશનરને વિનવવા બેબાનીમળગ ઊડી ગયા. ડેા. શીવરરે કહ્યું કે સા. આ. ના નોન-યુરોપીયનોને સાથે આક્રીકા. અને ઓરટ્ટેલીયા નવ્થે કરતા જ્ઞાનજીમાં મુકવા એ જ્ઞેપમ બરેક્ટ છે. ઓરટ્ટેલીયાની ગોડીમાં કામ કરતા મજૂરોના સંબંધમાં આવી તેઓ ટેલમુનીઅમથી ખર્ચારી અને આ દેશમાં ધણું તુકસાન કરશે દરમીયાન ડરખન ખાતે શીર્ડીંગ મારટરે જ્ઞાણુયું કે તેમને કેડે ઓશીસથી "આક્રીક" ને અટકાવવાની કમી સુચના નથી મળી અને જ્ઞાનજી ૧૨ ખમસ્ટીઓને લઈ ઉપરી મળું. તેઓ શ્રીદીય ખલાસીઓ નેવો ડરખનથી ઈનસાંડ ચાલ્યા ગયા છે તેમની ખલસીમાં છે. જ્ઞાનજીના કેપટને જ્ઞાણુયું કે આ ખલાસીઓ અજબની છે. લણુ ખરાએ પરટ્ટેશીની મુસાફરી કરી છે અને કેટલાક તે ખલાસી તરીકેના ત્રીસ વર્ષ સુધીને અજબન છે. પોલીસ ખાટું, કમીશનર અને તંદુરતી ખાતાએ તેઓને પાસ કર્યા છે અને ખલાસી તરીકેની ઓળખ ની ચીટીઓ તેઓની પાસે છે. કેપટને કહ્યું કે આ બંધી ધંધલથી મને તાણુથી થાય છે કેમકે ડરખનથી ઓરટ્ટેલીયાના ધણ સુસકરીમાં "આક્રીક" પર સાત હાંડી રહ્યાઓને લેવામાં આવ્યા હતા ત્યારે કહ્યું થયું નહાતું. એ હાંડીઓ ૬૭૫ જ્ઞાનજી પર છે.

નોંધ અને સમાચાર

રાજની તપ્તીયત
 ગયા અઠવાડીયાની આખરીએ નામ દાર રાજની તપ્તીયતના લણુ ચીતા જનક ખખર આવ્યા હતા. પ્રનના સખળા વગેરે તેમજ હાંડીઓમાં પણ અમગીની જવાહ ગઈ હતી. ચગે, મરજીશ, મદીરોમાં તેમની તપ્તીયતને માટે પ્રાર્થનો થઈ હતી. સંતોષની વાત છે કે દેશકરે એ પ્રાર્થના સાંભળી છે અને ઊપવર્તે જતી વખતે નામદાર રાજ શેહા દાવસમાં બીજાનામાંથી ઉડી શકશે એવા આશાનક ખખર આવ્યા છે. એ ખર્કે પડે અને નામ દાર રાણી તથા શાહી કુંડમ્બ ચીતાથી મુકત થાય એવું અખરી. નમ પ્રાર્થના છે.

નથી. વળી નર્સના ધંધામાં સેવારહિત મુકળ હોવી નેહીએ અને પગાર શિક્ષિકા તેથી અથવા કોઈ ઉલ્લોગમાં કામ કરે તે કરતાં ઘણો ઓછો મળે. **યુરોપીયન નર્સો અને નોન-યુરોપીયને**

ઈન્ડિઅન મોડીકલ સર્વિસીસ દરે હોરપીટલ કમીશન સમક્ષ યુરોપીયન નર્સોને નોન-યુરોપીયન દાકતરોના હામ નીચે કામ કરવાને વાંધો છે એ સુચનાનો છ-કાર કર્યો હતો. તેમજ જ્ઞાણુયું કે એવી વલણ લેવામાં આવી હોય તો એ સુંદર ધંધાના ઉચ્ચ આ દર્શોની વીકક મણુપા. અમારે કહેવું નેહીએ કે નાટાલની ઓછામાં ઓછી બે મીશન હોરપીટલોમાં તો એવા વાંધો નથી ઉઠાવતો. વળી વધુ તપાસ કરતાં મણુમ પડ્યું છે કે એ વાંધો હંમેશાં નહીં હોય જોઈ નથી લેવાતો પરંતુ વ્યવસ્થાક્રમે તરફથી લેવાય છે. ખાનગી ધંધામાં પણ યુરોપીયન સીટરો નોન યુરોપીયન દાકતરો સાથે સહકાર થી કામ કરવા પુછી શકા છે.

શેઠ નોકરને સંબંધ
 મેરટલસીલ સોશીયલ કલગના પ્રમુખ શ્રી. એચ. જી. મેરુએ હોરપીટલ કમીશન સમક્ષ નિવેદન કરતાં જ્ઞાણુયું કે, કોંગ્રેસ એડવર્ડ કેટ હોરપીટલની રિચિતિની કમીશને તપાસ કરવી નેહીએ. તેણે જોરી ફરિયાદ કરી કે હોરપીટલના વ્યવસ્થાક્રમે તારીમ પામેલા આક્રમક-રહાકીની સાથે સહકાર કરતાં નથી હોરપીટલની સામાન્ય વ્યવસ્થાનું ચંચ મળ્યા શકે તેટલા માટે તેઓને લેકચરો આપવામાં આવતાં નથી. ખનને વચ્ચે

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ કરલો એપાટુંડેના

કાયદાનો ભંગ

સાત્થીશોને પોતાના ધરાદાની જાણ કર્યા બાદ શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ સપ્ટેમ્બર તા. ૨૨મીના મુશ્કરે ડરખન માં એપાટુંડેના કાયદાનો ભે વખત ભંગ કર્યો હતો. પ્રથમ તેમણે મવારે ૯-૫૫ ના સમયે ડરખનની મ્યુનિસીપલ લાયબેરીમાં પ્રવેશ કર્યો હતો. પોતે એકલા લાયબેરીના વાંચનાલયમાં દાખલ થઈ રચાનિક અખયારો તપાસી રહ્યા હતા. થોડી વખત પછી એક રેખાએ બેસી માસિકો વાંગી રહ્યા હતા. એ સમયે વાંચના લયમાં કેટલાક યુરોપીયનો પણ હતા. ઠુંકે સમય બાદ બેન્ડીંગ લાયબેરીના લાયબેરીયન પી. સી. ઇ. ઠાવસન થી. મણીલાલ ગાંધી પાસે ગયા અને લાયબેરીમાંથી નીકળી જવા સુચવ્યું. તેમ કરવની થી. મણીલાલ ગાંધીએ ના પાડી એટલે તેમનું નામ પુછ્યું તેના જવાબમાં શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ કહ્યું

કે માંકે નામ હું ચાલું ઓશીસમાં જાહેર કરવાનું વધારે પસંદ કરીશ અને સાથે જ્ઞાણુયું કે તેમને પકડવા માં નહિ આવે ત્યાં સુધી તે લાયબેરી માં રહેવા ચાહે છે. અરથી કલાક બાદ શહેરના પોલીસ ખાતાના સારવન્ટ એ. ગ્રેહેમ લાયબેરી માં દાખલ થયા અને શ્રી. મણીલાલ ગાંધીને આસીરન્ટ લાયબેરીયન શી. એચ. ટરનરની ઓશીસમાં તેમની સાથે આવવા સુચવ્યું. સારવન્ટ ગ્રેહેમે તેમનું નામ દાખ લીધું અને જ્ઞાણુયું કે આ બાળક વીકક કનરેટયાલ સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવશે. શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ કહ્યું કે ન્યાં સુધી તેમને પકડવામાં નહિ આવે ત્યાં સુધી પોતે લાયબેરીમાં ચાલુ આવ્યા કરશે. સીટી હોલમાંથી શ્રી. મણીલાલ ગાંધી ચેરીલ રૂરને ગયા. તેમના સાંભળવા

હિંદનો પત્ર

(અમારા અચરપત્રની તરફથી)

મુંબઈ, ૧૦ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૧.

કોંગ્રેસના પ્રમુખ નેહરૂ

કોંગ્રેસની મહાસમિતિ (આંધ્ર હિંદિયા કોંગ્રેસ કમીટી) ની એ બેઠક નવી દિલ્હીમાં યજ્ઞ તેમાં થી. પ્રશોતમદાસ ટંડનનું રાજીનામું સ્વીકારાયું, અને શ્રી. જ્વાહરલાલ નેહરૂને નવા કોંગ્રેસ પ્રમુખ તરીકે ચુંટવામાં આવ્યા. શ્રી. નેહરૂએ પ્રમુખપદ લીધા પછી પોતાની ચુંટણી નો અર્થ સભા સમક્ષ સમજાવ્યો તેમણે કહ્યું: "કોંગ્રેસ ટોળાની પેઠે નહીં પણ લશ્કરની પેઠે આંગ્રેજી કરે એમ હતું છબ્બું છે. આવતી ચુંટણીમાં એવા માણસોને ઉમેદવાર તરીકે પસંદ કરવા બોધ્યો જેમનામાં પ્રામાણિકતા, શક્તિ અને દિલસહાય હોય એમ કરવા જતાં કટલીક બેઠકો ખોલી પડે તો પણ વધી નથી. વળી કોંગ્રેસના જે આરોહી છે તેને માટે જીવનું જોઈએ. પ્રારબ્ધ અને શંભેગો પર આધાર રાખવાની અને જોશીઓ વગેરે દોડી જવાની વૃત્તિ ખરાબ છે. કમનસૂબે કોંગ્રેસમાં અગ્રહ બાગલા, કુટ, સામ સામી દળબંધી, ને ગ્રહ્યા એ બધું ઉપજાવવાની મનૌરજિત તમે ફેંકી દા એવી મારી ખામશ છે, સૌથી અગત્ય ની વસ્તુ તે ઉમેદવારોની પસંદગી છે. ટંડનજીની પેઠે હું પણ એમ માનું છું કે જે માણસો કોંગ્રેસના ઉમેદવારો થવા ને અરજી નથી કરતા તેવા યોગ્ય માણસોને ચુંટણીના ઉમેદવાર તરીકે પસંદ કરવા એ પસંદગીનો ખરો રસ્તો છે. આપણે બેંગલોરમાં કહ્યું છે કે જે કોંગ્રેસ સભ્યો કોંગ્રેસ છોડીને ગયા છે તેમને માટે આપણું દાર હમેશાં પુલકાં છે. આપણા દાર હજુ યે છૂલકાં છે; અને જેમને આપણા સિદ્ધાંતો પર આરથા હોય તે જેઓ આપણા કરાવેા સ્વીકારતા હોય તેઓ જ્યારે પાછા આવશે ત્યારે તેમને સહકાર કરવામાં આવશે. કેટલાક કોંગ્રેસવાદીઓ પાછા આવે તેા રૂકું થશે. પણ જેઓ ચાલ્યા અથા છે તેમને કોઇનાંથી ધસડી ને સંસ્થામાં પાછા લાગી શકાય નહીં." મહાસમિતિએ એકો પછુ દરબ કપો છે કે કોંગ્રેસનું વાર્ષિક અધિવેશન દિલ્હી માં તા. ૧૮ ને ૧૯મી અક્ટોબરે બંરડું

હિંદ-પાકી તાન મહાસમિતિની બેઠક અગ્રહ દિલ્હી ની એક બંરેર સભામાં પંડીત નેહરૂ એ હીંદ અને માક્રીસ્તાન વચ્ચેના યુદ્ધ નહીં થાય એવેા મારેા અભિપ્રાય છે. તેથી કોમવાદીઓ અને પીલ્લાઓ ની ભારત-પાક યુદ્ધને લગતી બંધી અધવાઓને પાનમાં ન લેવો. હીંદ કોઈના પણ પકકારને સામનો કરવા પુરેપુરું તથ્યાર છે. વળી ને ભારત

-પાક યુદ્ધ થાય એવા નવા સંભેગો ઉભા થશે તેા હું તેમને એ વિષે રીત સર વાકેફ કરીશ. હીંદુ મહાસભા, જનસંઘ, અને આર. એસ. એસ. જેવી કોમી સંસ્થાઓ તથા ખીજઓ વગર જનપેક જે જાણી જીજીને દેશની કસેલા કરી રહ્યા છે અને દેશને ભાણી દોરવાના પ્રવાસો કરી રહ્યા છે. આથી આ લોકોની પ્રવૃત્તિઓને નિષ્ફળ બનાવવી જોઈશે. જીતકાળમાં કોમી અને સંક્રમિત દ્રષ્ટિબીંદુને લીધે આપણે યુગાભીના ભોગ બનવું પડ્યું હતું એ આપણે વીસરવું જાણ્યું નહીં." આ જ અરસામાં પાલોનેન્ટમાં રિયોસત ખાતાના પ્રધાન શ્રી. ગોપાલકરવાદી આચાર્યને કહ્યું કે "રિપુરા (ભારતની પૂર્વ સરહદે આવેલી નાની રિયાસત) ની સરહદ પર પાકીસ્તાની હથિયાર ગંધ પોલીસ તથા લશ્કરની જમાવટ થયા. ના અખર મજ્યા છે, અને સરહદ ના વીસ્તારમાં કેટલાક ધાંડના બનાવ પણ બન્યા છે. ત્રિપુરા ખાતેનું પોલીસ દળ ક્યારેનું મજબૂત બનાવવામાં આવ્યું છે, અને સાવજેતીના પગલા તરીકે પોલીસદળમાં વધારો કરવાની દરખાસ્તો પર સરકાર તૈયાર બધાની રહી છે. અર્થાત વિસ્તારમાં તથા સરહદના વીસ્તારોમાં યોગ્ય માણસોને બંધુકના પરવાના પણ અપાય છે. મુંબઈ રાજ્યની સરકારી લાષાઓ મુંબઈ રાજ્યની સરકારી ભાષાઓ બંરેર કરવા અંગેનું ખીસ તેની પર બંરેર પ્રમુખે અબીપ્રાય મેળવવા માટે છે સહીના સુધી બંરેરમાં ફેરવવા અંગે ની વડા પ્રધાન શ્રી. ખેરની દરખાસ્તને મુંબઈ ધારાસભાએ બહાલી આપી છે. આ ખીલમાં હીંદી, યુજરાતી, કાનડી, અને મરાઠીને મુંબઈ રાજ્યની સરકારી ભાષાઓ તરીકે બંરેર કરવાની દરખાસ્ત કરવામાં આવી છે. હવે પછી થી નકકી યનારી તારીખથી જીલ્લા કચેરીથી ઉપરની કચેરીઓમાં હીંદી ભાષા દાખલ કરવાની પણ તેમ દરખાસ્ત કરવામાં આવી છે. વડા પ્રધાન શ્રી ખેરે ચચોનો જવાબ વાળતાં જણાવ્યું હતું કે, "હીંદી ભાષા આગળ ધવાવવા માટેના પગથાં લેવામાં નથી એવી ટીકાઓ ખોટી છે. ૧૯૩૭ થી મુંબઈ સરકારે આ આખતના પગથાં લીધાં હતાં. રાજભાષા પ્રચાર સભા અને હીંદી વર્ગીને પણ ઉત્તેજન આપવામાં આવતું હતું." ઉરુડુને પણ સરકારી ભાષા તરીકે બંરેર કરવી જોઈતી હતી. એવી એક સુચનાનો જવાબ આપતાં વડા પ્રધાને જણાવ્યું

હતું કે "ઉરુડુ ભાષા તેા કોઇ રાજ્ય ની સરકારી ભાષા બની શકે તેા તે મુંબઈ નહીં પરંતુ ઉત્તર પ્રદેશ છે. પરંતુ તે રાજ્યે પણ હીંદીને પોતાની સરકારી ભાષા બંરેર કરી છે. ઘરીટીય રાજ્યમાં થતું હતું તેમ મારી સરકાર પ્રમુખા એક યોગક્સ વિભાગને યુથ રાખી શકે નહીં. મોરે વડેલે દરેકને હીંદી બાપાનું માંદ જાન તેા હોડું જોઈશે. એટલે આપણે જેમ બને એમ જલ્દી આ પ્રશ્ન હાય ધરીયે તેટલું સાદું." સરકારી નેકરોને હીંદીનું જાન જલ્દી મેળવી લેવા તાકીદ કરવા માં આવી છે.

નહેરૂ અને આંધકામ દેશમાં શાંતિયુદ્ધ અને ચુપચાપ કેટલું બધું રચનાકર્મ કામ સરકાર તરફથી ચાલે રહેલું છે તેનો એક દાખલો મુંબઈના એક પ્રધાન ડા. જીવરાજ મહેતાએ આપેલા આ આંકડા આ પરથી મળે છે: મુંબઈ સરકાર મોટી નહેરૂની યોજના પાછળ લગભગ સાડીછવીસ કરોડ રૂપિયાનો ખર્ચો કર નાર છે. આ યોજનાઓને પરિણામે ૮,૯૦,૩૦૦ એકર વધુ જમીનને સંભાળ હેઠળ લાવી શકાશે. અને ૧,૭૮,૦૬૦ ટન વધારે અનાજ પેદા કરી શકાશે મોટી નહેરૂની યોજના

ઓમાં તાપી, ગંજાપુર, બટપ્રખા, મહિ ખીણ, મેથ ખીણ, નીર ખીણ અને સજાઈ ટેન્ક ઇન્ડોને સમાવેશ થાય છે. આ સાત યોજનાઓ પાછળ સરકારે ગયા માથું માસ સુધીમાં રૂ. સાચાચાર કરોડ ઉપરાંતનો ખર્ચ કર્યો છે. નાની નહેરૂની યોજનાઓ હેઠળ ખીલું ૧૫,૦૦૦ ટન વધુ અનાજ પેદા કરી શકાશે. નિર્વાસિનોને માટે વક્ષ વધેા ઉભા કરવામાં ઘણાજ વીકાસ સાધી શકાયો છે. અને મોટામાં મોટી વસાહતો ઉદ્ધકાસ નગર તથા કરવાજી ખાતે ઉભી કરવામાં આવી છે. આ બે જગ્યાએ ૨ લાખ નિર્વાસિનોના પુનર્વસવાટ કરી શકાયો છે. આ ઉપરાંત મકાનો બાંધવા માટે સરકારે રૂ ૩૭ લાખ ખર્ચો છે અને હજુ વધુ મકાનો બાંધવા માટે ૮૦ લાખ રૂપિયાનો ખર્ચો કરવામાં આવનાર છે. આખા રાજ્યમાં સરકારે રૂ. ૩૭૩.૫ લાખના ખર્ચે ૧૭,૧૫૬ વધુ મકાનો બાંધવાનો ધરોહો રાખે છે. ઔદ્યોગીક કામદારો માટે રાજ્યમાં રૂ. ૩૬૮ લાખના ખર્ચે ૬,૯૦૫ મકાનો બાંધવામાં આવ્યા છે. હાઉસિંગ બે ડને મકાનો બાંધવા માટે સરકારે રૂ. ૪૩,૬૬ લાખની લેન આપી છે. આ ઉપરાંત ખાનગી સહકારી મંડળાઓને પણ મકાનો બાંધવા માટે લેનો આપવામાં આવી છે."

Courtesy Northern Rhodesia Information Department.
MR. PANT PRESENTING HIS CREDENTIALS
 In the above picture Mr. Pant is seen presenting his credentials to Sir Gilbert Rennie, Governor of Northern Rhodesia at Government House, Lusaka. Witnessing the ceremony are the Chief Secretary to the Government of Northern Rhodesia, Mr. R. C. S. Stanley (standing behind the Governor), the Attorney General, E. I. G. Unsworth and Mr. Pant's Information Officer and Indian Trade Commissioner.

શ્રી. પંત તરફથી હોદ્દાને લગતા રજી થઇ રહેલા દસ્તાવેજો ઉપલા ચિત્રમાં શ્રી પંત હુસાકાના ગવર્નમેન્ટ હાઉસમાં નોર્થન રોડેસીયાના ગવર્નર સર ગીલ્બર્ટ રેન્ડીને પોતાના હોદ્દાને લગતા દસ્તાવેજો આપી રહેતા જોવામાં આવે છે. નોર્થન રોડેસીયાની સરકારનાં ગૌક સેક્રેટરી મી. આર. સી. એસ. સ્ટેનલી જેજા ગવર્નરની પાછળ ઉભા છે, એટરની-જનરલ મી. ઈ. અન્સવર્થ અને શ્રી. પંતના ઇન્ફર્મેશન ઓફીસર અને ઈન્ડિયન ટ્રેડ કમીશનર વિધિ નીહાળી રહ્યા છે.

વીક્ટોરીયા ફાઉન્ડેશન પરિષદમાં નેટીવ ડેલીગેટો

રહેવાની સગવડની સુરક્ષા

સેન્ટ્રલ આર્થિકલ ફેડરેશનનો વિચાર કરવા વીક્ટોરીયા ફાઉન્ડેશન ખાતે પરિષદમાં ન્યાસાલેન્ડ અને નોર્થવર્ન ડેલેગેટોમાંથી પાંચ નેટીવ ડેલીગેટો ગણાવવા હતા. તેઓને માટે રહેવાની સગવડ કરવાની આગતમાં અધિકારીઓ ઝુંઝાઈ પડ્યા હતા. વીક્ટોરીયા ફાઉન્ડેશન જે પરિષદ મળવાનું ઠંકાણું હતું ત્યાં નેટીવોને રાખવામાં આવતા નથી. આથી આ પાંચ ડેલીગેટોને માટે કામગીરી નહીની ગણી પાર લીલીમ્પસ્ટન માં નેટીવ ટાઉનશીપમાં સગવડ કરવા માં આવી હતી. પરંતુ નેટીવ ડેલીગેટોએ એ રિવાજવા ઇન્કાર કર્યો. લીલીમ્પસ્ટનમાં નેટીવ સીટી અને પ્રતિનિધિઓને માટે સરકારી રેસ્ટ હાઉસ નથી તેથી પ્રાંતિક કમીશનર માં એચ. એ. શ્રીક્ષીપ્સે આ પાંચ ડેલીગેટોને યુરોપીયનોં મારોના સરકારી રેસ્ટ હાઉસમાં રાખવાનું ફાવ્યું. આ રેસ્ટ હાઉસ અવિવાહિત સરકારી

નોકરોને માટે સરકારી હોટેલની આગળ માં આવેલું છે અને જનનેનો ભોગવન મદ સામાન્ય છે. હોસ્ટેલમાં રહેતાં ૨૪ સરકારી નોકરોને અપર પડી કે નેટીવોને રેસ્ટ હાઉસમાં રહેવાની સગવડ આપવામાં આવી છે અને ભોગવનમદ અને બેકકનો ઉપયોગ કરવા સંભવ છે તેવોજ તેઓએ વિરોધ કર્યો. મી. શ્રીક્ષીપ્સે તેઓને સમજાવ્યું કે બીજી સગવડ યદ્ય શકે તેમ નથી અને તેઓએ સહિષ્ણુતા વાપરવી જોઈએ તેમ છતાં એક જગ્યા તો હોસ્ટેલમાંથી ચાલ્યો ગયો અને બીજાઓએ ચાલ્યા જવાની ધમકી આપી. નેટીવ ડેલીગેટો એ ફાવ્યું કે તેઓ જમવાની સગવડ બંધ કરી લેશે તેથી રેસ્ટ હાઉસમાં એક રમનમદને તેઓના ઉપયોગને માટે ખાલી કરી આપસમાં આવ્યાં. આથી રેસ્ટ હાઉસમાં રહેનારાઓને સંતોષ થયો અને વધુ વિરોધ ઉઠાવાયો નહિ.

મહાત્મા ગાંધી અને હાજનિષેધ

નીચેનું લખાણ સપ્ટેમ્બર તા. ૧૫ મીના 'દરીબન'માંથી આપરા વાચકોના લાભાર્થે આપીએ છીએ :

જુને મનજ ઠંકાણે હોય એવો કોઇ પણ માણસ મહાત્મા ગાંધી કાવદાળી દાખલ કરવામાં આવેલા હાજનિષેધ પરત્વે નાપસંદગી થતાવે એમ માનશે નહીં. દલિત અને પછાત વર્ગનાં લોકોનું કલ્યાણ એ તેમના જીવનનું ખોલ હતું. ઉપરનો વિચાર સરખા પણ પીડિત જનતાના ઉદારક ને અનાય કરનાર છે. આમ છતાં, હાજનિષેધના વિરોધીઓ તેમને ઉભે બર આવે એવું કંઈક મેળવવા માટે મહાત્માજીનાં લખાણો વખઈ ફેંદી રહ્યા છે અને કેટલીક વાર પુનોપર સંબંધથી અજાણ કરીને તેમનાં લખાણ ના ઠેલકા ઉતારા ઉપાડી લે છે.

જરૂર પડે તો ફરજીયાત રીતે હુબાંએ, તેમને નામે ચલાવવામાં આવતાં વચનેનો ઇન્કાર કરવાને માટે આજે મહાત્માજી દયાત નથી. પરંતુ આ સંબંધમાં તેમના શા વિચારો હતા એ દર્શાવનારા જોઈએ તેટલા ઉતારા થંગ ઇન્ડિયા નાં તેમનાં લખાણોમાંથી આપજીને મળી આવે છે. એ સ્પષ્ટપણે જણાવે છે કે, તેઓ સંપૂર્ણ હાજનિષેધ કરવાના મતના હતા એટલું જ નહીં પણ કાપદાથી પણ એ સુધારા કરવાના હિમામતી હતાં. તેઓ કહે છે : 'હીદમાં ફરજીયાત રીતે હાજનિષેધ કરવી ન જોઈએ, એટલું જ નહીં, જેમને મરવાન કરવું હોય તેમને તેમ કરવાની સગવડ

આપવી જોઈએ, એવા પ્રકારની લામક દલીલથી તમે છેતરાશો નહીં. રાજ્યે પોતાની પ્રજાના કુચ્છોને પોષવા જોઈએ નહીં. ચોરો ચોરી કરવાની પોતાની શ્રુતિ સંતોષાં શકે એટલા માટે આપણે તેમને એવી સગવડ આપતા નથી. હું ચોરી કરતાં અને કદાચ વેરયામન કરતાયે હાને વધારે સાધનો કલ્યાણ કર્યું હું. એ જાને કુચ્છો ધણી નાર એમાંથી જ પેદા થતા નથી શું ?' (થંગ ઇન્ડિયા, ૨૭-૨-૨૨)

લોકમત લેવાની જરૂર નથી

હાજનિષેધની બાબતમાં લોકમત લેવાની જરૂર નથી એવા મહાત્માજી તો દડ અભિપ્રાય હતા, કેમ કે, તેમના મત પ્રમાણે હાજ એ બીજી કેરી વસ્તુઓની ટેવ બધે જ, કુચ્છી તરીકે લેખાય છે. તા. ૨૨-૪-૨૬ ના 'થંગ ઇન્ડિયા'માં તેઓ જણાવે છે : 'પશ્ચિમના દેશોની જેમ હીદમાં મરવાન એ ફેરાં નથી. આથી એને વિષે લોકમત લેવાની વાત કરવી એ એ પ્રશ્નની સાથે રમત કરવા જેવું છે.' એ જ કારણથી ગાંધીજી માનતા હતા કે સંપૂર્ણ હાજનિષેધ માટે હીદ, ફિનિયામાં સૌથી વધારે આસાજનક રેસ છે.

મહાત્મા ગાંધીને મન મરવાન ચોરી ના કરતાં પણ ખરાબ યુનેા હતા. અને તેથી હાજનિષેધ માધ પણ રીતે લોપોના હકોમાં દખલ કરે છે એવી દલીલ તેઓ કદી સ્વીકારતા નહોતા.

આ બાબતમાં તેમનું વક્તવ્ય મકકમ હતું તેઓ કહે છે : 'ચોરીની બનાઈ કરતા કાપદા ચોરી કરવાના હકમાં દખલ કરે છે એ દલીલ તેટલી જ હોય હાજનિષેધ લોપોના હકોમાં દખલ કરે છે એ દલીલમાં રહેલો છે. ચોરો બંધી કુનપી વસ્તુઓ ચોરી લય છે, હાજીયા તેની તથા તેના પટોશીની આચારની ચોરી કરે છે.' (થંગ ઇન્ડિયા, ૬-૨-૨૬)

તેઓ શું કરત ?

હાજનિષેધના અમલ માટે રાજ્યનાર નો ઉપયોગ કરવાની મહત્તા ગાંધીની માં મજુરી તા. ૮-૨-૨૦ ના 'થંગ ઇન્ડિયા'માં તેમણે લખેલા લેખમાંથી દોષોના નીચેના ઉતારામાંથી મળી શકશે : 'આમમાં કે ઉડાં પાણીમાં ધસી જતાં મારાં બાળકોને બાળજન્યરીથી રોકતાં હું અચકાતા નથી. મહાકે બળતી બહી કે નદીની રેલમાં ધસી જવા કરતાં લાલ પાણીમાં ધસી જવું વધારે જોખમકારક છે. પહેલાં બે તો શરીરને જ નાશ કરે છે, પણ દાર તો શરીર તેમ જ આમાને નાશ કરે છે.'

બી તેઓ કહે છે : 'એ મને એક કલાકને માટે પણ આખા હીદને સરખુખતવા નીચવામાં આવે તો સૌ ત્રી પહેલું કામ હું એ કં કે દારના એકેએક પીડાન કચું વળતર આપ્યા વિના બંધ કરી દઈ, યુવરાતમાં જ્યાં ખજુરાં જે તે બધાંને નાશ કરે, કારખાનાંબાજા પાસે મજુરીમાં મનુખને યોગ્ય એવી રિમિત પેદા કરાવું અને આ મજુરીને જ્યાં નિર્દોષ પીણું અને તેટલાં જ નિર્દોષ મનોરંજન માં સાધનો મળે એવાં ઉપારોચરું. કોડાચુલો મોલાવું. કારખાનાંના માલિકોને નાણાંની તગીનું કારણ બતાવે તો હું તેમનાં કારખાનાં બંધ કરી દઈ.

હાજો સંપૂર્ણપણે ત્યાગ કરનાર હોઇ એક કલાકની સરખુખતવારી મળતા છતાં હું માં બાન ઠંકાણે રાણું, એટલે મારા યુરોપિયન મિત્રો આ માં માં માણસો જેમને ધાંડી કે એવી મીઠાની દવા તરીકે જરૂર હોય તે સોને

સરકારી ખરચે હોશિયાર દાકતરો પાસે નપાસ કરાવડાવું, અને જ્યાં જરૂર હોય ત્યાં તેમને પ્રમાણપત્રોવાળા દવાના વેપારીઓ પાસેથી હાવેવા પ્રમાણમાં આ જરૂર પીણું મેળવવાનો અધિકાર આપવામાં પ્રમાણપત્રે આપવામાં આવે એવી ગોવંજી કહે.' ('નવટવન', ૨૮-૬-૩૨)

પાપનો પૈસા

રાષ્ટ્રપિના સરકારનાં પ્રતિષ્ઠાક કાર્યોમાં પાપના પૈસાને ઉપયોગ કરવાની મદા વિરુદ્ધ હતા. આ સંબંધમાં તેઓ ગણુ જ દત્તાત્રી પોતાની દિટ્ટ રચુ કરે છે : 'એ આવકનો ભોમ આપણે જોઈએ અને જ્યાં સુધી એ ચાલુ રહે ત્યાં સુધી એને. પરિવ શાખણુ-તરીકે મળુવી જોઈએ તથા હાજીની બદી દુર કરવાના કામમાં જ એ બંધી વાપરવી જોઈએ, પણ આજે તે એને ઉપયોગ આપણાં બાળકોને ઉજવણી આપવામાં થઈ રહ્યો છે, પરિણામે આ બધું જ જરૂરી હાજનિષેધ કરવાના વાપરવી જોઈએ, પણ આજે ઉભો થયો છે. લોપોને એમ કહેવા માં આવે છે કે આ આવકને જો વધુ યાવ તો તેમનાં બાળકોને તેઓ ઉજવણી આપી નહીં શકે. આમ ને આમ જો અનિર્ધારિત રીતે ચાલે તો આખીયે પ્રજાને નાશ યાવ. એ અનિદે દેશવા માંડ તો કાપદા કરવાની વેળા પીતી જશે.' (થંગ ઇન્ડિયા, ૧૧-૪-૨૮)

સાઉથ આફ્રીકાની ચીની

સાઉથ આફ્રીકામાં ચીનીનું ઉત્પાદન મધ સીઝનમાં ૬૮૫૯૮૮ દને પહેલાં હતું અને તેનો વપરાશ ૬૦૨૩૫૬ દને પહેલાં હતો. મી. ગાજુવેરે જણાવ્યું છે કે છેલ્લા ૧૯ વર્ષમાં ચીની ના બાવમાં રતલે એક પેનીની જ વધારા થયો છે. યુનીવર્સમાં ચીનીની રીલ ભાવ રતતના ૧૫ પેની છે જ્યારે યુનાઇટેડ કિંગડમમાં ૬ પેની એટલેથી વધુ માં ૬૫ પેની છે અને સ્વર્ધન રોડેસીયા માં ૮ પેની છે.

હીવાળી અને નવાં વર્ષની
અભિનંદન પત્રીકાઓ

નવી કોસ્ટઅસ કાર્ડના દબની તક્યાર થઈ ગઇ છે
ભાવ હજનની શી. ૭-૦.

નામ છપાવવાં હોય તો શી ૪ વધારે.
તાકીકે એક્ટી મોકલી વેળાસર અંગવી લેવા
વિનંતિ છે.

અગવાનું ઠંકાણું :
**'Indian Opinion,' P.Bag,
Phoenix, Natal.**

રમણ ટુચકા

રજી કરનાર ભાણાભાઈ ગોવીંદ્રજી પટેલ, લીધીગરઠન.

સ્વામી વિવેકાનંદ દીવાન રામચંદ્રને ત્યા અલખરમાં ઉતરેલા. મંગલ સૌંદે કહ્યું: "સ્વામી, સુતિંપુલ પ્રત્યે મને બીજકુલ શ્રદ્ધા નથી. લાકડી અથવા ધાતુના ડુકડામાં છશ્ચર બરાયો છે એમ માનવું અને તેની પાછળ યકિત વેડગી દેવી તેને હું મુખ્યતા માનું છું."

સ્વામીજીએ એક શિષ્ય પાસે દીવાન ના રૂમમાં લટકતો મંગલસાંહનો ફોટો મંગાવ્યો અને દીવાન રામચંદ્રને કહ્યું: "આના પર યુગ્મ?"
"આપ આ ચું કહેા છો?" રામ ચંદ્રે કહ્યું: "આ તો અમારા પાલક મહારાજ છે."

સ્વામીજી કહ્યું: "તમારા મહારાજ તે મારી સાથે વાતચીત કરી રહ્યા છે, તમારા હાથમાં તે કામળનો ડુકડો છે એમા મહારાજ ક્યાંથી બરાયા?"
"એ તો મહારાજનો ફોટો છે" રામચંદ્રે કહ્યું.

સ્વામીજીએ કહ્યું: "હારે, સુતિં એ પશુ દેવનું પ્રતીક છે. ભકત જનો એને પત્થર માનીને નહિ પશુ બળવાન માનીને પુજે છે. સમજવા?"
મંગલસાંહને બરાબર સમજવું પડી.

શ્રીમાન નયુરામ શર્માનંદના દર્શને એક વાર અંગ્રેજી સ્કુલના હેડ માસ્ટર આ બ્યા. શ્રીમાન નયુરામ શર્માએ સંખ્યા વંદન કરવાનું પુછ્યું, હારે માસ્ટરે કહ્યું: "મને સંખ્યાના મંત્રો તો આવડે છે પશુ આળા નથી આવડતા."

શ્રીમાન નયુરામને દસવું આલ્પ અને કહ્યું: "એ આળા ન કહેવાય, લિપિ કે ક્રીયા કહેવાય. તે ક્રીયાઓ શીખી લેવી, તે સંખ્યા કરવી. આપણા જન વાયેલા બધુઓમાં પશુ ધાર્મિક અજ્ઞાન એટલું રહે છે કે તેમને લીધે કે ક્રીયા એવો શબ્દ જડતો નથી, અથવા તેમને તે લિપિ કે ક્રીયાઓ આળા જેવા લાગે છે!"

રવિશંકર મહારાજ એક ગામની ભાગોળે મધને જતા હતા ત્યાં એક માણસ ઠોસ હાથેતો હતો અને એનો છેકરો ઠોસ ઝીલતો હતો ત્યાં પાણી પીધું અને રવિશંકર મહારાજને પુછ્યું: "ઠોસ હાંકવાના કેટલા પૈસા મળે છે?"
પૈસા માણસે કહ્યું: "ઢોર ઠીક મંદિને બધેરે દાણા આપે છે, એટલે મંદિને ચાર-પાંચ મણ દાણા ચાપ છે, અને મોજથી છવું છે." અને જ્યારે રવિશંકર મહારાજને પુછ્યું કે કેટલા ઢોર પાણી પીયે છે. ત્યારે જવાબ મળ્યો અબર નથી. તે છેકરને બહાવતો પશુ નથી બહાવે તો કેસનું કામ કોણ

કરે? સેવા બુલી જાય અને કોષ સલાહ આપે કે, "આટલા ઝોઠા વૈતનથી તે ઠોસ જોડાતા હશે ઢોરનો હિસાબ રાખી, દાણા નહિ પશુ પૈસા માગ." આમ કહીને એની જરૂરીયાત વધારે અને બીજાને શોધવાનું પશુ શીખવો. ખરી રીતે તો સાચા સેવકે તેના આ કાર્યની તારીફ કરવી જોઈએ અને આ કામ બદલ ધન્યવાદ આપવો જોઈએ. જે કાંઈ મળતું હોય તેમાં અસંતોષ જમાવવો એને યુવાનો કાંતી કહે છે. જેમાં લલાલદ કે મારકાડ ના આવે તેને કાંતિ કહી શકાયજ નહિ એમ તે માને છે. કેવી વિચિત્રતા!

સ્વામી દવાનંદને રાવળપિંડીના સરદાર વિક્રમ સિંહજીએ કટાક્ષ ક્રીષો, "મહારાજ! આપ કહેા છો કે, શાસ્ત્રોમાં શ્રદ્ધાચર્યાનો મહિમા ગાયેલ છે, આપ પોતે પશુ આપને શ્રદ્ધાચારી કહેવાયો છો, છતાં આપના દેહમાં એ તબ કુછોટાનો કશો પ્રભાવ અમે ભાળતા નથી!"
સ્વામીજીએ કાંઈ ઉત્તર ન દીધો. લાંબી વાર વાતચીત કરી અને જ્યારે સરદાર નમસ્કાર કરીને ઘોડાગાડીમાં બેસી ગયા હારે સ્વામીજીએ ગાડી પાછળથી પકડી લીધી. ઘોડા એક કમળ પશુ આગળ ન ચાલી શક્યા, સરદાર ચાલુક લગાવે છે, કરી કરી ચાલુકના પ્રકાર કરે છે, પશુ ઉછળી ઉછળીને ઘોડા ચંબી જાય છે. સરદારે પાછળ નજર કરી ત્યાં સ્વામીજીને દસતા જોયા. ગાડી છોડી દબને સ્વામીજીએ કહ્યું: "હવે તો સમજવા ટળીને?"

સર આઇઝેક ન્યુટન એક મહાન વીજ્ઞાન શાસ્ત્રી હતા. તેના કુતરાનું નામ 'ડાયમંડ' હતું. એક રાત્રે સર આઇઝેક ન્યુટન જોઈ પર કંઈક લખતા હતા અને 'ડાયમંડ' વહાલમાં આવી જઈને જોઈ તરફ ધસ્યો. સાથે મોઝુ બતી બળતી હતી તે કાગળો પર પડી ગઈ. કાગળો યુગ મહત્વના હતા. કેટલાય વર્ષોની મહાન મહેનતથી મેળવેલી માહિતીઓ તેમાં લખેલી હતી. 'ડાયમંડ' ધણું નુકસાન કર્યું હતું. ન્યુટનને એનો ખ્યાલ હતો, પશુ ડાયમંડ ધા નહિ અને 'ડાયમંડ'ની પાસે જઈ કહ્યું: "ડાયમંડ, ડાયમંડ, તને ક્યાથી ખ્યાલ હોય કે આને તે કેટલું બારે નુકસાન કર્યું છે."

—શુદ્ધસવીલ (કેપ્ટી) ખાતે જોન જામીન કલેમેન નામના એક વેપારીનું જાણવું એવું હૃદ કે આદર્શને તેણે આપેલા પૈસા કરતાં એક આઉસ વધારે માલ મળતો હતો તાજવામાં

આ ખોડ લેવાને લીધે તેને વીસ ડોલર ની સજા કરવામાં આવી હતી.

નવલ કથાઓ

શ્રી હર્ષ	૧	૩
સ્વર્ગ અને દૃશી	૬	૦
વનજાયા	૭	૦
વર કે પુર (રમણ નોવેલ)	૧૦	૦
સેનાપતી	૬	૦
સુના મંદીર	૬	૬
રખારજી	૧૦	૦
જીવન મંદીર	૮	૬
જલવર	૭	૦
શ્રીકૃષ્ણ પ્રીત	૭	૬
જનન્ય દામપંચ જીવન	૬	૬
ધરને મારગે	૬	૦
પરસદાન	૭	૦
હિલલ	૫	૬
કાંટાનીવાડ	૫	૦
શુભા	૪	૬
સુધવનં પુર	૧૧	૦
સુધવંધ	૫	૦
વિશાલખ્યા	૫	૦
કમંડુ	૪	૬
ન્યુટર સુભજી	૩	૬
નીરખમા	૭	૦
૨૫ કોષા (બે બામ સાથે)	૧૩	૦
૩૩ પંદોરે	૭	૦
મંદિરો	૫	૦
સુવજી યુગ	૨	૦
જી જી જી	૩	૩
બળવાન બનો	૭	૦
શીત હારી અને બીઆ નાટકો	૨	૦
ઉત્તરા	૭	૦
ઓએનું આરોગ્ય	૩	૩
મહાસબાના પ્રમુખો	૩	૩
ક્રામ વિચારણા	૬	૦
પતીમંદીર	૩	૦
રંબ લીલા	૨	૩
રૂપાની ચાપ	૨	૬
ધરતી	૫	૦
રસ મુર્તિઓ	૩	૦
મુગો સેવક	૩	૦
ગીતાંજલી	૫	૦
સાધના	૫	૦
નવી કુનીયા	૫	૦

મહાન મુસાફરો ૫
શરતના મોઝા ૩ ૦
દેશ દેશની લોક કથાઓ ૮ ૬
શરીરોનો સંદેશ ૪ ૦

મળવાનું કેકાણું:
Indian Opinion
P. Bag,
Phoenix.

નવાં વેચવાના પુસ્તકો

સમરાંબજી	૧	૩
જ્ઞાનું બંધ	૬	૦
મધુપ	૭	૦
વિજ્ઞાનિક જગત	૫૩	૦
ગુપ્તચન (દાગેર ફૂટ નોવેલ)	૬	૦
ચિત્રલેખા	૮	૦
ચાંદ મુખી	૭	૦
જગતનો તાલ (સ્વયંને બાવે)	૨	૬
ધરતીને માથેબે	૬	૦
સરદારના બાપજોનો સંપ્રદ	૧૨	૦
ગોટા જોડણી કાપ	૧	૨
રાઈ રશ	૧	૦
એને ગરજી	૨	૩
આખેરવાલી (દાગેરના નોવેલ)	૮	૦
સ્વામીનંદા	૫	૬
વારસદાર	૭	૬
આગે હકમ	૭	૬

મળવાનું કેકાણું આ ઝોરીસ

દેશ નેતાઓની મઠી રાખવા લાયક છબીઓ

સૌએ પોતાના ધરમાં મઠી રાખવા લાયક સુંદર આઈપેપર ઉપર છાપવામાં આવેલી દેશ નેતાઓની છબીઓ.

મહાત્મા ગાંધી.
જી. કેરેતુરખા.
સરદાર વલભભાઈ પટેલ અને પંડીત નેહરૂ સાથે.
શ્રી. અરવીંદ જોષા.
દેરકની શી. ૧
ચાર છબીઓ સાથે લેનારને રૂા ૩-૬ પોસ્ટેજ સાથે.

c/o 'Indian Opinion'
P. Bag, Phoenix.

અકબાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રાસ્તી	હાલ્દ	મુસલમાન	પારસી	મુગોદય	સુધા
	૧૯૫૧	૨૦૦૭	૧૩૭૦	૧૩૨૦	મુગોદય ક.મી.	સુધા ક.
	આક્ટોબર	આસો		શહે. કદમી		
શુક્ર	૨૮	૧૩	૨૬	૨૬	૫-૩૯	૫-
શનિ	૨૯	૧૪	૨૭	૨૭	૫-૩૭	૫-
રવિ	૩૦	૧૬	૨૮	૨૮	૫-૩૬	૫-
સોમ	૧	૧૬	૨૯	૨૯	૫-૩૫	૫-
મંગળ	૨	૧૭	૩૦	૩૦	૫-૩૪	૬-
બુધ	૩	૧૭	૧	૧	૫-૩૩	૬-
ગુરુ	૪	૧૮	૨	૨	૫-૩૩	૬-

Books For Sale

Tagore's Literature

Essays, Novels, Poems and Plays

SAORIFICE (Novel)	5	6
GORA (Novel)	9	0
MASHI (Novel)	5	0
LOVER'S GIFT (Poems)	3	6
CHITRA (Play)	3	6
STRAY BIRDS (Short Poems)	3	6
RED OLENDERS (Play)	1	0
HUNGRY STONES AND OTHER STORIES	5	6
THE HOME AND THE WORLD (Essays)	6	0
GLIMPSSES OF BENGAL (Essays)	3	9
REMINISCENCES	5	6
POEMS OF KABIR	3	9
POST OFFICE (Play)	2	6
THE KING OF THE DARK CHAMBER (Play)	5	0

Obtainable from:

'Indian Opinion'
*P. Bag, Phoenix,
 Natal.*

આજ ઉપયોગી સાહિત્ય

તમારાં આજકોને સુદર પુસ્તકો આપી તેમના જ્ઞાનમાં વધારો કરો

પાંચ ચરિત્રોનો સેટ	કાવ્યના નવ ગ્રંથ	
આમાં પાંચ છતીદારીક મદાન નરોના ચરિત્રો છે.	૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.	
	કીમત ૧૩/-	કીમત પા. ૧-૦-૦
૬૯ આડીની સુધી	૨ ૧	૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ.
		કીમત પા. ૧-૫-૦
શિશુઅંધાવલી		૧૨ થી ૧૮ વર્ષના યુવક યુવતી માટે ૨૫ પુસ્તકોનો સેટ
સેટ ૧૬૦ આમાં ૧-પુસ્તકો ૧૨ ૧		આઠ સુદર પુસ્તકોનો સેટ
સેટ બીજાની ૧૫ ૦		કીમત
કીશોર અંધાવલી	લીલી	૫ ૧
૭ પુસ્તકોના સુદર વાર્તાઓનો સેટની ૧૪ ૧	વીર	૫ ૧
	આજુ	૫ ૩
ઇસપના પાત્રો ગદ્યેકા	આજકોને આંધવા	૧ ૦
આજકોને માટે રમુજ પુસ્તક	ઈન્ડીયાને પત્રો (નેદર)	- ૪ ૦
કીમત ૨ ૦	આજવાતાવળી	૩ ૦
ચાંદ પત્રોમાં	ચપટી કુળ	૧ ૦
સોશ્વેરીસની સફર	ચતુરની ઘરો	૩ ૦
કેટલાંક પક્ષિઓ	જાન ગોષ્ઠી	૨ ૦
ભાગવત કથાઓ	લાલો	૫ ૧
	ખલનાની શોધમાં	૪ ૬

Obtainable From:

'Indian Opinion'
*P. Bag,
 Phoenix, Natal.*

ગરિબ રત્નોનો સેટ ભાગ ૧ ૨ જેમાં પ્રત્યેક સેટમાં પાંચ પાંચ પુસ્તકો છે. પ્રત્યેક સેટની. ૭ ૦

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	30s.	Annually
" " "	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

નવા પુસ્તકો

પૂર્વ આફ્રીકાની સફર (કાકા કાલેલકર)	૭ ૧
વિવેક અને સાધના (કેદારનાથ)	૧૦ ૩
આર્ય વિદ્યાપીઠ (રીફાકે માટે)	૨ ૩
ઈન્ડીયાના સભાગુ' અધ્યક્ષ	૧ ૦
કાંતલુ વિદ્યા	૧ ૩
દાઘકેઈઈડ (તાવ ઉપર ઉપચાર)	૧ ૧
સેવેરીયા	૧ ૧
સેવેરીયાની સીદ્ધાંત	૧ ૩
અંજાવાતા ભાગ ૨	૧૨ ૩
કાલ-ભોજ (નવલકથા) રમજુલાલ દેસાઈ દ્વારા	૧ ૦ ૦
સૌંદર્ય અથવા (નવલકથા) રમજુલાલ દેસાઈ દ્વારા	૧૪ ૦

મળવાતું 'કેકાલુ' આ ઓફીસ :
**INDIAN OPINION, P. BAG,
 PHOENIX.**

The Epic Fast

(BY PYARELAL)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

320 Pages. Price: 2s. 6d.

Obtainable From:
 "Indian Opinion"
 Phoenix, Natal.

PHONE 33-2651
MASTER BROS.
 MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
 WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
 HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
 33 West Street, JOHANNESBURG.
 માર્ટર બ્રધર્સ
 હોલસેલ મરચાન્ડસ ઓન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ
 દેશી તેમજ સુતરાઈ કાપડ, વુલન રપ્સ. બ્લાન્કેટસ—બેબી બાબકો ગાર્ડ
 નત નતનો માલ. તેમજ કેપરીબીન ન્યોસ્લેટ સાકીઓ
 વીગેરે ગાર્ડ હમારે લો પ્રથમ તપાસ કરવા બલામણુ છે
 33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
 ફોન : 33-2651

Cable & Tel. Add.: "HARGYAK". Phone 29638.
P. HARGOVAN & CO.
 (PTY.) LTD.
 WHOLESALE MERCHANTS
 AND IMPORTERS.
 P. O. BOX 1250.
 155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA
 TIMBER & HARDWARE MERCHANT
 & DIRECT IMPORTER
 Door, Windows, Corrugated Iron, Cement,
 Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant
 brands paint or any other building material
 at reasonable price.
 Established 1907, NATHOO TABHA,
 107 Queen Street, Phone 24647.
 Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL
 INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
 Importers & Exporters & General
 Commission Agents
 10 Peking Road, KAWOON, HONG KONG.
 Special attention is paid
 to indent orders
 Write To Us For Further Particulars.

અમારા નવા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

<p>દેસ વીરેચ ભા. ૧ ૨ ૯</p> <p>શુભરાતનું ગારવ ૧ ૯</p> <p>હાદિના કલ્પીદાસની રૂપરેખા ભા. ૧ ૨ ૨</p> <p>આપણા દેશનો કલ્પીદાસ ૧ ૬</p> <p>જુગોળ</p> <p>દેસ દેશાવરમાં ભા ૧ ૨ ૦</p> <p>આર્યોંક જુગોળ ૫ ૯</p> <p>જુગોળ પરીચય ભા. ૩ ૧ ૧૦</p> <p>" ભા ૪ ૨ ૦</p> <p>વાંચન માટે સાહીત્ય</p> <p>પ્રાચીન સમયની રસ કથાઓ ૨ ૯</p> <p>દેસ દીપકો ૦ ૦</p> <p>બાળ જન્મત ૬ ૬</p> <p>અંક ગણિત</p> <p>અંકગણિત-૧ મુળ તત્ત્વો ૨ ૦</p> <p>મોક્ષ સ્ટુલ અંકગણિત ભા. ૧ ૨ ૯</p> <p>માતૃ ગણિત ભા. ૧ ૧ ૩</p> <p>" " ભા. ૩ ૧ ૬</p> <p>" " ભાગ ૪ ૨ ૦</p> <p>સાહિત્ય પાઠાવલી</p> <p>પુસ્તક પાંચમું ૨ ૬</p> <p>" સાતમું ૨ ૩</p> <p>ધેરબેઠા ઉચ્ચીસ શીખવા માટે પાઠાવલી ભા. ૧-૨ પ્રત્યેકની ૨ ૦</p>	<p>ગુલન લેખન માળા આ માળા માં નવિયલા ચાર પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.</p> <p>ગુલન લેખન તાલીમ વર્ગ</p> <p>" " ધોરણ ૧-૨-૩-૪</p> <p>પ્રત્યેકની કીંમત ૧ ૦</p> <p>નવયુગ વાચન માળા</p> <p>બાળવેળી ૧ ૨</p> <p>પુસ્તક પહેલું ૧ ૩</p> <p>પુસ્તક બીજું ૧ ૦</p> <p>પુસ્તક ત્રીજું ૨ ૩</p> <p>" ચોથું ૨ ૩</p> <p>સાહીત્ય કહેવાત</p> <p>સાહિત્ય માટે વાચન વધારવા વધાર્યોંમાને ઉપયોગી પુસ્તકો</p> <p>પુસ્તક બીજું ૨ ૩</p> <p>" ત્રીજું ૨ ૩</p>	<p>વિદ્યાપીઠ વાચન માળા</p> <p>ચાલણુ ગ્રાંથી ૧ ૦</p> <p>પહેલી ચોપડી ૧ ૦</p> <p>બીજી ચોપડી ૧ ૦</p> <p>ત્રીજી " ૨ ૩</p> <p>ચોથી " ૨ ૩</p> <p>પાંચમી " ૨ ૦</p> <p>ચાલે લખીએ</p> <p>શ્રેણી ૧ ૧ ૩</p> <p>" ૨ ૧ ૩</p> <p>" ૩ ૧ ૬</p> <p>" ૪ ૧ ૬</p> <p>" ૫ ૧ ૮</p> <p>" ૬ ૧ ૮</p> <p>" ૭ ૧ ૮</p>
---	---	---

Obtainable From :
'INDIAN OPINION'
 P. Bag, PHOENIX, NATAL.

BOOKS FOR SALE

INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6	ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	8	0
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6	LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland	18	6
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6	WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song— (An English Translation)—Annie Besant	1	0	GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	9
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0	THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
THE U.K.C.O. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6	CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	6	STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6	INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	0
SHAW—WELLS—KEYNES ON. STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	2	6	THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0	NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi	17	6
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6	TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krisnadasa	8	0	FAMOUS PARSIS	7	6
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	5	0	PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6	STRAY GLIMPSES OF BAPU—Kaka Kalelkar	5	0
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6	RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	16	0	SELECTED LETTERS—M. K. Gandhi (1st Series)	1	9
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0	FROM YERVADA MANDIR—M. K. Gandhi	1	6
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0	SELECTIONS FROM GANDHI—Nitar Kumar Bose	10	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0	FOR PACIFISTS—M. K. Gandhi	3	0
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life.) —By various writers	5	0	IDET AND DIET REFORM—M. K. Gandhi	6	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello)—William Miller	2	0	GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Pacts And Facts—Stanley Powell	5	0	GLEANINGS—Mira	1	6
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	15	0	HINDU DHARMA—M. K. Gandhi	10	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0	THE IDIOTS WIFE—Dr. Sen Gupta	1	6
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6	GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6	DELHI DIARY—Gandhiji	10	0
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions)	7	6	BAPU—Marry F. Barr	4	0
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa	3	6	TO THE STUDENTS—M. K. Gandhi	9	0
MAHATMA GANDHI—Louis Fischer	1	10	SATYAGRAHA IN CHAMPARAN—Rajendra Prasad	4	0
			MY LIFE AND MISSION—Vivekananda	1	3
			COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
			THE GITA ACCORDING TO GANDHI —Mahadev Desai	12	0
			FREEDOM AND CULTURE—S. Radhakrishnan	3	6
			THE EPIC FAST—Pyarelal	2	6
			THE HEART OF HINDUSTHAN—Radhakrishnan	2	6
			TALES OF BENGAL—Santa and Sita Ghatterji	8	6
			CHAITANYA TO VIVEKANANDA	3	3
			FOOD SHORTAGE—Gandhi	4	0
			GANDHI'S CHALLENGE TO CHRISTIANITY —S. K. George	5	0
			INDIA AND HER PEOPLE—Swami Abhedananda	8	6
			KARMA YOGA—Vivekananda	2	6
			POEMS—Ramdas	1	7
			AT THE FEET OF GOD—Ramdas	2	1
			THE SCEPTERED FLUTE—Sarojini Naidu	8	0
			SARVODAYA—M. K. Gandhi	2	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

Direct Importers.

**47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.**

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG. } Business 33-0711
Residence 33-5961

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: ગણીભાઈ ભાણભાઈ ઠાકીરવાળા.

ફરેક જાતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ધીની તેમજ મોઢા મેવા, મસાલાથી અને બનાવીએ છીએ.

અમારું વખણાએકું સુરતી ભુચું સેવ, મમરા, ગાંઠીયા, લજ્યા, પાતરા વિગેરે ફરેશન તાબા બનાવીએ છીએ.

પાર્લા વીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ જોડાઈર પ્રમાણે કુક વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street,
JOHANNESBURG.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL. ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street,

JOHANNESBRUG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. મોહસ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "અરવિન્ડ."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઇસ ટ્રીચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. એ. મોહસ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ: "કાન્જી"

એચ. કે. ગોકળ,

—: હોલરેલ વેપારી —:

—જનરલ મરચન્ટ અને આમાત કરનાર—

૪૩ મારકેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

वांयवा लायक पुस्तके

गांधीजींचे साहित्य	
गांधीजींचे लोपोबा अथवा गांधीजींचे उपर लघुवाक्य पुस्तकेनी नीचे समास याच छे.	
आत्म कथा (गांधीजी)	४ १
अभावा भा (स्मृत्युत्तरा गांधी)	४ ०
गांधीजींचे अस्तरा साधे	
प्रत्ययवकार	१ ०
गांधीजीनी साधना	५ ३
गांधीजींचा समाजप्रभा	५ ६
छपन परेश (जी. प्रभुदास गांधीजी श्रीनीउस आग्राम ना डेटवोक छतीदास पाताना छपन परेश दरभयान जनेलो आसेज्यो छे.)	११ ०
गांधीबादी आर्थिक योजना	५ ०
धर्मोत्तमा गोपाले (गांधीजी)	१ ६
दक्षिण्य आशीर्वादा सत्याग्रहदने	
छनीदास	७ ६
भायुनी प्रसादी	
(मयुरदास त्रीकभञ्ज)	५ ०
आयु-आरी-आ मयु गांधी	२ ०
आयुना पत्रोः (आत्मजनी जेना उपर) संपादक बाळ भवेवकर	२ ६
भायानी उगतथुणी (गांधीजी)	३ ०
महादेव हेराछनी जायरी भाग पहेंवो	१० ०
" भांजे	१२ ०
" त्रीजे	११ ६
" चोचो	८ ६
गांधी विचार दोहन गांधीजींचा विचारोने स्पष्ट करत पुस्तक	२ १
आयुनी कारावांसनी कदाछुणी (आगाभाजान महेंदना जेकवीस भासनेो छतीदास. वेणीका डो. सुशीला नैपर.)	
कामत डी. १५/०.	
त्रेस पंच भा. १	६
" " " २.	६
बाम नाम (गांधीजी)	२ ०
आपधना तेर दिवरो (पनीनाछ)	१ १
आयुना-आने पत्रो (स्मृत्युत्तरा पर लघुवाक्य पत्रो)	२ १
कस्त्रुयना स्यावरक अंक	१ ०
गांधी स्यावरक अंक	२ ०
आयुनी आंधी	३ ०
अंजना प्रकाश	१ ०
गांधीजीनी संक्षिप्त आत्म कथा (मयुरदास त्रीकभञ्ज)	२ ६
भापक धर्म भावना (गांधीजी)	५ ६
आश्रम भावनावली	१ ३
डीशारदाला पशावादा कृत	
उगतथुणीनी वीकाश जी. प. म.	३ ०
गीता अर्थ (गीताछने समञ्ज शक्य जेवो नीचे लघुवाक्यी करेयो अग्रुपाद)	७ १
गीता छवनी (गीताछला सुनरादी वंदोको)	१ ३
पुष्य अने मदावीर	२ १

आ पुष्य अयोदा (आज्ज कलमो, पुष्यमां छेवाती करी उपर पुछता प्रभना लघुवाक्ये जे देयो लघुवाक्ये छे तेना संभव)	२ १
राम जने कृष्ण	३ ०
सजुणी कांती	५ ०
छपन यरीत्रो	
माडी छपन कथा जवाहरलालछ	१५
तेज त्रीत्रो पांच्य भंडान वीदिना यरीत्रो	६ ०
महादेव हेराछतुं पुर्नयरीच	२ ३
सवहार पदेळ वस्तुभाऊ पदेळ	१३ ०
माडी छपन कथा राजेन्द्र प्रसाद	१ ० ०
केरलाक वांयवा लायक पुस्तके	
आपछुणी कौपिस	४ ०
फिदुने पत्रो (नेदर)	३ ३
सुपनछी रवेवचय (सिस्टराच)	५ ०
कस्त्रुय आच्य सस्त्रुतीय भावो (राधा कृष्णन)	२ ०
छपना तहेवारी (भाकासादथ)	४ ०
जगतना छनीदासतुं देभा दर्शन भा. १-२, (नेदर) १-३-०	२ ०
सिस्टराच अने सीसछ	२ ०
ओतवाती दिवाळो	१ ३
(भाळ भवेवकर)	१ ३
पुष्य वीला	१ ६
पुष्य यरीत्र (पंच)	४ ०
नवल अंधावली	५ ६
सोवीयट रशीया. (रशीया चीरो लघुवा जेज)	१० ०
वेळ स्फीअरना कथाकडो (वाता संभव)	२ ३
उत्तरत अर्थसद	
(उरलास धर्म) उपर अजनाछु	१ ०
पाठतुं न्हातुं पुस्तक	१ ०
वैकभाता (भाळ भवेवकर)	१ ६
कस्त्रुय यात्रा (" ")	५ ०
दिंडी हांगी त्रीकाछ	४ ०
टोस्त्रोचय कृत	
उत्तम नवलकथाज्यो	
अंधाराना सीमाडा (नाडीका)	३ ०
जे नवेवकथाज्यो	५ ०
द्रष्टि परिवर्तन (नवलकथा)	५ ३
शारद आयुनी नवलकथाज्यो	
अपुर्ण भावती	११ ६
आशुवाधा	६ ०
कस्त्रुय	६ ०
कासीनाथ	५ ६
अत्रनाथ	४ ०
यरीत्रादीन	१३ १
छपनी	४ ०
छपन यात्रा	४ ०
जरीवी	७ १
नवीना	१० ०
इर्मा	८ १

वेवदास	५ ०	त्रळ अर्थु जे	१ ६
मळु वाताज्यो	२ १	तळुपना (डुकी वाताज्योना संभव)	७ ०
मुंबदा	१ ०	डोन इंच	४ १
		इरीयाळ अदार वटीया	७ १
		इरीयानाट	६ १
		इरीयानी वातो	३ ०
		नीळ पंथी	३ ०
		नीळ देभा	८ ०
		अलीकडर	१ ६
		कुटेला सुपर्ण पात्रो	१० ०
		प्रकाश छीरळो	७ १
		पडेवो काण	६ ०
		पियासो	८ ०
		पोराछुणी नाटके	५ ६
		वेध पंचम्य	१ ०
		मानव ताना सुळ	६ ०
		अर्जु लुमी	६ ०
		अजोलाछप	८ ०
		गोदीनी	८ ०
		अनेरमा	७ ०
		भाळुसाधना हीवरा	७ १
		भीरु साथी	१२ ०
		अर्थुत्तु रदरय	१० ०
		मानवीनी भावछ	१२ ०
		भावाची संसार	७ ६
		अंजावात भाग १	१० ०
		त्रिजोदनी	७ ६
		उगाछनी जोग	८ ०
		जम तभाजी	६ ०
		जे देस हीपक	५ ०
		पुत्र जन्म	१३ ०
		परिवेस	७ ०
		पीताछनेो वन प्रवेश	७ ०
		पृथ्वीस	७ ६
		नीवीस ताप	५ ०
		माडी जनेो	५ ६
		मालकारी	६ ६
		जोराभूनी प्रेम कथा (नोवेव)	८ ६
		सोदावळ भा. १-२ सेटनी	११ ०
		कस्त्रुय अक्षर ये	५ ६
		सोदावळ	१ ०
		आ आशीसेथी मजरो.	
		Indian Opinion P/Bag,	
		Phoenix Natal.	

वेचवानी पुस्तके

रामनाथ (गांधी बुजनी नोवेव)	६ ०
रान सन्यासी (सुभवेद)	१० १
अथदाता वाच्य	७ ६
भाळुसाधना दिवा	७ ६
मानवतानां सुळ	६ ०
गोदीनी	८ ०
अजोला छप	८ ०
C/O INDIAN OPINION, P. Bag, Phoenix, Natal.	